AZ EGYEDÜLI MAGYAR BÁNYÁSZLAP AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

THE ONLY HUNGARIAN MINERS' JOURNAL IN THE UNITED STATES

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXXIII. ÉVFOLYAM — DETROIT, MICH. — PITTSBURGH, PA. — 1946 JANUÁR 17 — NO. 3. SZÁM

MAGYARORSZÁG NÁCI IGA ALATT

(Folytatás)

A lejtőn azonban — már nem lehetett megállni.

Németország azt követelte Magyarországtól, hogy most már teljesen csatlakozzék a háboruban levő két hatalomhoz, Berlinhez és Moszkvához. Teleki igyekezett kitérni a megtiszteltetés elől, — de nem tudott. Nem lehetett ehhez ereje, mert saját vezérkara akkor már régen náci zsoldban volt és az gyakorolt legnagyobb nyomást és követelte tőle a csatlakozást.

Azt még kierőszakolta, hogy bele vették a szerződésbe, hogy semmiféle harmadik hatalom elleni támadásra a szerződés Magyarországot nem kötelezi, de mint később az események mutatták — a kikötésnek se volt már sok értelme. Magyarország már akkor teljesen Németország karmai között vergődött.

1940 telét Teleki még arra használta, hogy külügyminiszterével a német rajongó Csáky István gróffal a jugoszlávokkal tárgyaltat — baráti szerződés dolgában. Teleki még akkor is abban a tévhitben volt, hogy egy ilyen szerződéssel még javithat Magyarország akkor már nagyon reménytelen helyzetén. A nácik tudták Teleki mit remél a szerződéstől — és nevettek rajta.

1941 kora tavaszán a szovjet is igyekezett kapcsolatait Magyarországgal mélyiteni — aminek Teleki örült. Kapott az ajánlaton, hogy Stalin visszaküldi a magyar nemzetnek a cári seregek által 1848-ben zsákmányolt honvéd zászlókat. Azt remélte, adandó alkalommal ennek a kapcsolat mélyülésnek a nemzet hasznát veszi majd.

Nem számithatott arra, hogy nem sokkal aztán Budán teljesen elfelejtettek mindent, negyvennyolcas zászlók visszaadását is és a náci zsoldban álló magyar miniszterelnök majd önhatalmulag hadat üzen a szovjetnek.

Teleki Pál ezt már nem élte meg . . .

VIII.

A jugoszláv-magyar baráti szerződést tető alá vitte gróf Csáky István külügyminiszter, de mint tudjuk, Belgrádból hazatérve — meghalt. Bárdossy László lett az utóda, aki rajongott Hitlerért — ha akkor még nem is nyiltan.

1941 márciusában Hitler levelet irt Horthy kormányzónak és tudatta vele, ha Magyarország egy Jugoszlávia ellen irányuló katonai akcióban résztvesz, nemcsak régi területeit kaphatja vissza, de Dalmácia és Bosznia is Magyarországé lesznek.

A kormányzóban fellobbant a tenger utáni vágy, lelkesiti az üzenet. Telekinek nehéz munkájába kerül, mig lecsillapitja, és okfejtésére megérti, hogy milyen végzetes lenne Magyarországra nézve arra a nemzetre rohanni, mellyel pár napja kötöttek örök baráti szerződést.

A német követ tudta, hogy Teleki akadályozza a náci tervek keresztülvitelét és mozgásba hozza egész magyar apparátusát. Követelteti a közvéleménnyel, hogy Magyarország lépjen a nácik oldalán háboruba. És hogy a nyomás még nagyobb legyen Hitler uj üzenetet küldött Horthy kormányzónak: ha Magyarország nem vesz részt az akcióban és nem küld csapatokat Bácskába, akkor ők alapitanak egy uj Dél-Német Államot és ahhoz csatolják a volt magyar területeket is.

Erre Teleki nem látott más kiutat, mint annyi eredményt tett: kijelentette, ha Jugoszlávia német támadás következtében darabokra esne, akkor a Duna vonalig megszállja a volt magyar területeket.

Teleki Pál nem tudta, hogy a teljes náci zsoldban állt vezérkar már háta mögött részletesen megegyezett Hitlerékkel és kidolgozták a terveket is és a pontos idő pontot is, amikor a német hadsereg magyar területen át megtámadja Jugoszláviát.

A történelem egyik legnagyobb árulója Werth Henrik a magyar honvédség német vezérkari főnöke mindent odaigért Hitleréknek a Teleki háta mögött.

A német kémszolgálat jól dolgozott, mindent tudtak, ami Teleki és Horthy körül történt és tisztában voltak azzal is, hogy Telekivel nehéz boldogulniok — más politikusokkal szövetkeztek hát, hogy terveiket keresztül vigyék.

(Folytatom.)

Nincs biztositás nincs munka

Kentucky államban — mint a Kentucky Straight Creek Coal Co. bányájában történt katasztrófa következtében a bányászok között is szélesebb körökben köztudomásu lett — a munkaadóra nem kötelező, hogy munkásait baleset ellen biztositsa.

A Kentucky Straight Creek Coal Co. élt is ezzel a kedvezménnyel és mint e lap olvasói előtt ismeretes, a szerencsétlenül járt bajtársaink özvegyei és árvái most elrabolt kenyérkeresőikért sehonnan sem kapnak kártéritést.

Azt is megirtuk, hogy a United Mine Workers is türte eddig ezt a borzalmas állapotot és csak most kezdenek kampányt a bányatársaság körében, hogy kötelezzék őket bányászaik biztositására.

Samuel Caddy, a 30-ik kerület elnöke — mint a mult héten megirtuk — most adta ki a rendeletet, hogy csakis olyan bányákban dolgozhatnak szervezett bányászok, melyek baleset ellen biztositják őket.

Kentucky állam nyugati részében a 23-ik kerületben is hasonló intézkedést tettek. Ott se engedik a bányászokat olyan bányákban dolgozni, melyeknek nincsen compenzation biztositásuk.

Minthogy a Pacific Coal Co.-nak sincsen biztositása és felszólitásra nem is vett ki ilyent, Ed J. Morgan, a 23-ik kerület elnöke elrendelte, hogy a társaság 250 bányásza vonuljon ki a munkából.

Egyben táviratot intézett Bradley Sparkhoz, a Western Kentucky Coal Operators Association elnökéhez, akit arra kért, figyelmeztesse tagjait kompenzation biztositások kivételére, mert külömben kénytelen a biztositással nem rendelkező bányákból egyszerre kivinni a bányászokat a munkából.

UJ BÁNYÁT NYITNAK ILLINOISBAN

A Union Colliery Company, melynek Dowell, Ill. mellett van a hatalmas Kathleen bányája, Du Quoin mellett uj bánya nyitására készül.

A kiadott jelentés szerint a bányát a legmodernebb felszereléssel látják el és amikor azt megfelelően kiterjesztik, napi 5000 tonna szenet akarnak onnan termelni.

Ötszáz bányát számitanak foglalkoztatni az uj bányában. Ellenben, amikor az elkészül, a Kathleen bányában megszünik a bányászat.

HIMLER MÁRTONNAK IGAZA VAN

Himler Mártonnak, a Magyar Bányászlapban megjelent irásából tudtam meg, hogy az amerikai magyarság levegőjében olyan hirek szállingóznak, hogy valamilyen bizottságot kell átküldeni Magyarországra, mely "megtanulmányozná" hogy van-e szükség a segitségre, mire volna elsősorban szükség és hogyan legyen azokhoz juttatva, akik segély nélkül esetleg éhen halnak, vagy a tél folyamán megfagynak?

Himler Márton a saját szemeivel és füleivel győződött meg arról, hogy "szükség van, hogy mindenre szükség van és igen kevés kivétellel mindenkinek szüksége van a segitésre".

Mire való lenne ennek igazolására egy bizottságot át küldeni? — Én mindent elhiszek Himler Mártonnak és magamévá teszem azon felfogását, hogy a nyomoruság bizonyitására és a segélyezés szükségességének igazolására semmi, de éppen semmi szükség sincsen egy bizottság átküldésére.

Ma már számtalan megbizható forrásból, óhazai levelekből és ujságokból, az óhazát megjárt és érdektelen amerikaiak leirásaiból, illetékes óhazia vezérférfiak kijelentéseiből tudjuk, hogy mindenre szükség van és az egész világon sehol sincsen nagyobb szükség, mint éppen Magyarországon.

Ne felejtsük el — és merjük kimondani az igazságot, — hogy Magyarországot elsőbb legázolták, kirabolták és meggyalázták a németek, s azok után pedig az oroszok.

Hiábavaló minden szépités. A győzelmes, de müveletlen orosz katona éppen semmivel sem viselkedett inteligensebben a magyar nőkkel szemben, mint az elbizakodott, dölyfös német.

A német elvitt minden gépet, elhajtott minden marhát, elrabolt minden ehető és elvethető magot. Amit mégis eltudtak előlük dugni, arra rájött a muszka és az vitte el.

Ma már tudjuk, akaratunk ellenére is tudnunk kell, hogy az egész, még létező Magyarország teljesen le van tarolva. A városi népségnek nincsen lakása. Ezren és százezren kénytelenek meghuzódni tető nélküli, ablak nélküli, fütetlen lakásokban. — Ha ugyan jut nekik lakás. — Ezek a városi népek nem tudnak munkához jutni, nem tudnak pénzt keresni, s nincs mivel vásárolniok.

Ha keresnek is pénzt, nem tudnak rajta betevő falatot, ruhát, lábbelit venni, mert olyan rémséges nagy összegeket kellene értük fizetni, ami a lehetetlenséggel határos.

Hiába adnék százezer koronát az általam segélyezendőnek, hogy vegyen rajta egy pár cipőt, amikor a cipőnek az ára kétszázezer korona. És ha megtudná is fizetni a kétszázezer koronát, nincsen cipő, amit megvegyen.

Mit segitene azon a testvéren, vagy rokonon a bizottság, ha akármilyen jólélekkel is végezné a dolgát? Annak a szerencsétlennek nem bizottsági megállapitásra van szüksége, hanem egypár cipőre, vagy legalább is bocskorra.

A falusi népség talán jobban birja az éhezést, mint a városi. Talán el tudott magának dugni holmi répát, vagy krumplit és talán valamely vetőmagnak valót is. Végszükségben azokat kiássa és megeszi. Ezt a telet talán ki tudják huzni koplalással. De mit vet el és mit ültet el a tavaszon? És ha még megtudná is müvelni a földjét. De azt sem tudja, mert elvitték a lovát, ökrét, tehenét.

Ruhához pedig még nehezebben juthat hozzá, mint a városi népség. Elvitték ágynemüjét, lópokrócát, takarmány-ponyváját és minden mást, amikből talán ruhát tudna csinálni.

Tehát neki is szüksége van a segitésre. Egyiknek az egyikre van nagyobb szüksége, s a másiknak a másikra, de szüksége van rá mindnek, bármiféle bizottsági megállapitás nélkül.

Arról is határozottan és bizonyosan tudunk, hogy a nyomoruság következtében rémséges nagy arányu közöttük a pusztitó betegség és rémséges sokan halnak meg. Nem kivétel közőttük senki a csecsemőktől kezdve az éltes koruakig. A csecsemő meghal, mert nem rendes körülmények között jöhet a napvilágra egy agyon gyötört és bizonybizony sok esetben megfertőzött anyától. A többiek meghalnak a nélkülözésektől és orvosság hiányától.

Ezeken sem tud segiteni semmiféle bizottság sem, hacsak nem visz magával a pelenkától kezdve minden hiányzó ruhadarabot és orvosságot, hogy az ujszülöttet ne kelljen ujság papirba csavarni, a halált okozó bajt pedig az orvossággal megakadályozni, a fagyoskodónak egy viseltes ruhát, vagy egypár magtalpaltatott viseltes cipőt.

Ne felejtsük el, hogy ma egy általam elviselt ruha többet segit a fagyoskodó testvéren, mintha a béke időben száz dollár készpénzt adtam volna neki.

Azután hát, kinek a költségén menne át azon bizottság? A müködésben levő Segély Bizottságnak nem jut rája pénze. Az általa összegyüjtött pénznek csak egy kis percentjét költheti el adminisztrációs költségekre.

Talán nekünk, amerikai magyaroknak a hibája, hogy ez a percent olyan kevés, amiből nem futná a bizottság költsége.

Az Amerikai Magyar Szövetség sem küldhet át egy bizottságot, mert minden jóakaratu, megfeszitő munkálkodása mellett sem képes olyan alapot gyüjteni, hogy egy nagyobb kölséggel járó megmozdulást tehetne.

Szóba jöhetne talán az a másfélpár nagy egylet, melyeknek az adakozása tartja fenn az Amerikai Magyar Szövetséget. Nem hihető, hogy ezek küldenének, vagy küldhetnének át egy bizottságot.

Százszor jobban teszik, ha azt a pénzt, amit a konvenciójuk a háboru utáni óhazai segélyezésre megszavazott minél előbb a gyüjtő bizottság rendelkezésére bocsájtják, hogy az azonnal intézkedhessen gyógyszerek, ruházati cikkek és élelmiszerek átküldése felől.

Még az sem segitene egy jottányit sem, ha jómódu amerikai magyarokból alakulna egy bizottság, mely a saját költségén menne át meggyőződni arról, hogy szükség van-e a segélyezésre és mire van legnagyobb szüksége? — Azt mutatná, hogy tudálékosságra van pénze az amerikai magyarnak, de tesvérsegitésre annnál kevesebbet ad.

Nem is hihető, hogy ez az eszme — ha bárkitől eredt is — az amerikai magyarság körében helyeslésel találkozna. Ma nem megállapitásokra, hanem segélyezésre van szükség. És szüksége van kevés kivétellel minden óhazai testvérnek.

Adjunk annyi pénzt a hivatalos gyüjtő bizottságnak, amennyit birunk. Bizzunk benne, hogy jó helyre megy. Küldjünk át annyi csomagot, amennyit birunk. De még a csomagjainkat is holmi vászonba kössük be papir helyett, mert ma még arra a piszkos, csomagoló vászonra is szükségük van az óhazai testvéreknek.

WALKÓ JÁNOS.

— —

A szerkesztő megjegyzése: Ma már nemcsak "szállingó hir" de komoly valóság a bizottság átküldésének terve. Értesülésem szerint az Amerikai Magyar Segély Akció végrehajtó bizottságának gyülésén elhatározták egy 3 tagu bizottságnak Magyarországba küldését. Sietek mindenkit megnyugtatni, hogy e három tagu bizottság költségeit nem a begyüjtött pénzből fedeznék, hanem azon egyletekkel fizettetnék, melyekhez a bizottság tagjai tartoznak és mint az illető egyletek képviselői szerepelnek az Akció vezetőségében. A bizottság tagjai: Falussy Alajos, a Verhovay Segély Egylet igazgatója, Borshy Kerekes György, az Amerikai Magyar Református Egyesület titkára és Komlós Imre, az International Workers Order titkára lettek volna. Borshy Kerekes György azonban tudtommal kijelentette, hogy nem vállalja a bizottsági tagságot és magyarországi utat. A másik két bizottsági tag nem tett ilyen kijelentést. Sőt . . .

A bányászok javára dölt el a vita

A United Mine Workers of America 29-ik kerületének bányászai olyan pénzhez jutnak, amire már nem is nagyon számitottak.

A Virginia, Dél West Virginia, Kentucky kerületben, (New River, Pocahontas és Tug River mezők) a bányatársaságok 1945 julius 4-ét követő szombatra, valamint a japán háborut befejező Victory Japán napokra, augusztus 14 és 15-ére bányászaiknak csak a rendes napszámot és keresetet fizették ki. Szerintük ezekre a napokra nem járt a szerződésszerü másfélszeres munkabér.

A United Mine Workers of America ebbe nem nyugodott bele. A Pocahontas Fuel Co. bányászaiból álló egyik locallal megfellebeztette a bányatársaságok határozatát, de ezek nem voltak hajlandók elhatározásukon változtatni.

Minthogy a United Mine Workers of America szerződése előirta, hogy vitás esetekben a két fél által közösen választott egyénre kell a döntést bizni: igy D. Grover Moller, Mullens, W. Va. ügyvédet kértek fel pártatlan birónak.

Az alaposan megvizsgálta a felek között fennálló szerződést, a körülményeket és ugy döntött, hogy a bányászoknak a julius 4-ét követő szombatra és augusztus 14 és 15-ére a V—J napokra is jár a másfélszeres kereset.

E döntés következtében az érdekelt bányatársaságoknak most körülbelül háromszáz ezer dollárt kell bányászaiknak kifizetni.

Azt hiszem, mondanunk sem kell, hogy a bányászok nagy örömmel fogadták a javukra szóló döntést.

Elkészült a Magyar Bányászlap Naptára

és mindenkinek postára tettük, aki a 60 centet beküldte. Ha Ön még nem rendelte volna azt meg, küldje be sürgősen rendelését

Mi az ujság AMERIKÁBAN

Az első béke karácsonyra ujra kigyultak a házak előtt is a karácsonyfák villanyégői. Philadelphiában például a Willow Grove nevü városrészben az 5 éves Harriette Wagner örömére csekély 2700 villanykörte égett a házuk előtti karácsonyfán és a házra rakott karácsonyi diszitésen.

A Philadelphia Electric Companynak külön vonalat kellett a házhoz épiteni, hogy a szükséges áramot szolgáltatni tudja.

A ház tetejére egy villany amerikai zászlót is helyeztek, 371 villanykörtéből. Aki ezt megengedhette magának: Charles Wagner — zenélőgépek tulajdonosa, amik szalonokban, vendéglőkben vannak elhelyezve és amelyekbe öt centet kell dobni, hogy muzsikáljanak.

* * *

A Civilian Production Administration jelenti: A szövetségi kormány megfelelő szerve 4,500,000 yard nylont bocsájt a ruhakészitő ipar rendelkezésére azzal a célzattal, hogy azt olcsó ruhák készitéséhez bélésnek használják. A nylon ejtőernyők gyártásánál vált feleslegessé. A szövetségi kormány megfelelő szerve ezzel akar a bélés hiányon segiteni és előmozditani, hogy mennél több ruhát gyárthassanak, amiben ma olyan nagy hiány mutatkozik.

* * *

Az igazságügyminiszterium jelenti: A háboru alatt a különféle fegyházakban büntetésüket töltő rabok is derekasan kivették részüket a haditermelésből és ők is minden erejüket megfeszitve dolgoztak a győzelem érdekében. Különösen figyelemre méltó a Lewisburg, Pa.-i szövetségi börtön rabjainak teljesitménye. 1941 julius 1-től 1945 augusztus 31-ig a fegyház műhelyei több mint duplájára emelték teljesitményüket: — 5,656,945 dollár ára portékát szállitottak el a fegyházból ezen idő alatt.

* * *

A háborus felszámoló bizottság a hadsereg kimustrált B 17 nevü repülővárait árusitja. Helységek, melyek ilyeneket kivánnak venni akár tanulmányi, akár emlék célokra, darabonként 350 dollárért kapják azokat. De vannak kisebb gépek is, melyeket szintén hasonló célzatra darabonként 50—200 dollárig árusitanak.

* * *

Az országban a cukorhiány enyhülésére a szövetségi szervek szerint 1946 elején még semmi esetre sem lehet számitani. Ennek következtében Nebraska állam földmivelésügyi miniszteriumának méhészeti szakosztálya arra ösztönzi az állam területén méhészettel foglalkozó farmereket, hogy 1946-ban igyekezzenek még több mézet termelni, mert annak jó piaca lesz. 1945-ben az állam méhészei 5.585.000 font mézet adtak piacra, 3 százalékkal többet, mint 1944-ben.

* * *

Pvt. Navin R. Haudenshild, Santa Ana, Cal. táborban leszerelt. A 35 éves katona volt a hadsereg legdrágább közlegénye. Amikor bevonult, 13 gyermeket hagyott otthon, igy azoknak eltartására a kormánynak havi 320 dollárt kellett kiutalnia.

A Tiffin, O.-ban való kiszolgált katona leszerelése után bevallotta, hogy azért ment szolgálatba, mert ugy találta, hogy igy családját nagyszerü körülmények közé juttathatta.

* * *

Denver, Coloradoban az egyik tiz centes üzletben egy ember egy gyürüt talált. Azt hitte, valami olcsó ékszer utánzat. Találkozott egy ékszerész barátjával, annak megmutatta és megkérdezte tőle, hogy mit adna érte. Majd elájult, amikor barátja azt válaszolta, hogy 1000 dollárt. Kiderült, hogy az értékes gyürüben gyönyörü brilliáns foglalt helyet. Egy asszony vesztette el a tiz centes üzletben.

* * *

Los Angelesban Fred B. Peters 45 éves férfi Santa Claus jelmezben egy karácsonyi ünnepségen a résztvevőknek ajándékokat osztott ki. Egyszer csak szivéhez kapott, elesett. Próbálták éleszteni, de minden kisérlet hiábavaló volt. Beteg szive megszünt dobogni.

MAN, W. VA.

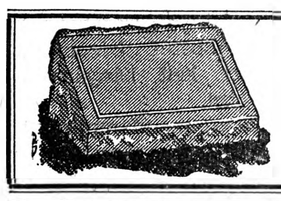

A baj szomoru óráiban forduljon hozzánk
Lelkiismeretes körültekintéssel vigyázunk a legkisebb részletre is.
McNeely Funeral Home
Tel: 2351 Man, W. Va.
A. B. Gilman, tulajdonos

Igen nagy árukészletünkből kényelmesen válogathat! HOT POINT, ZENITH, CROSSLEY, ABC és hasonló ismert gyártmányok!-
The Meade Furniture Co.
Butorkészletünk igen jó anyagu!
Tel: 3551 Man, W. Va.

NANTY GLO, PA.

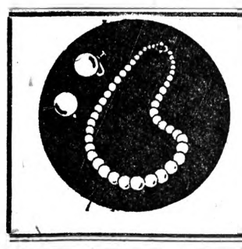

Szebbnél szebb órák, gyémántok, üvegáruk, vallási kegyszerek, nyakláncok, ajándéktárgyak. Órát és ékszereket javitunk!
SUCHMAN'S JEWELRY STORE
910 ROBERT STREET
NANTY GLO, PA.

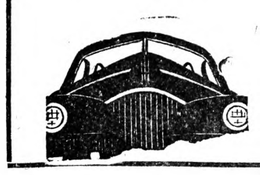

HA UJ CHEVROLET vagy OLDSMOBILE kocsit óhajt vásárolni, nézzen be hozzánk. Használt automobilokat eladunk és veszünk. Javitást gondal eszközlünk.
COSTLOW MOTOR CO.
LLOYD AND FOSTER ST.
TEL: 140 NANTY GLO, PA.

HIRDESSEN LAPUNKBAN

"A VASGYÁROS"

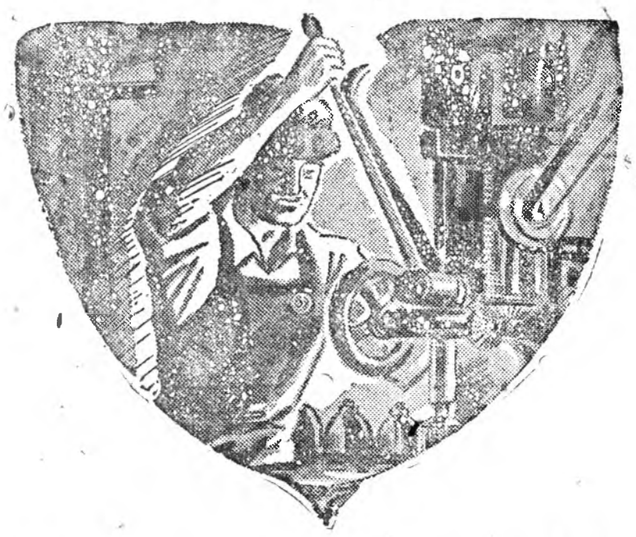

Irta: OHNET GYÖRGY

(Folytatás)

Az apa elég gazdag ahhoz, hogy akár királyfit vásároljon a leányának. S Moulinet tekintete merész, csaknem fenyegető lett. Céltalanul tévedezett a sok ismeretlen arcon s végre Bligny hercegén akadt meg. Az ifju komornak látszott. Moulinet azt mondta magában: talán unokahugára gondol , , . És szilaj ingerültség vett rajta erőt. Micsoda különös gondolatok is bántották- Bizonyára nem tudta volna megmagyarázni. De agyában terv körvonalai kezdtek kibontakozni.

A teremben nagy zsivaj támadt. A függöny éppen most gördült le az operett első felvonása után. A herceg barátaival együtt fölállt és egykedvü arccal indult á kijárat felé. Moulinet utána nézett s aztán maga is ugyanabba az irányba indult.

A szinielőadás nem zavarta meg a második emeleten a játékot. A játéktermek most is csöndesek, nyugodtak maradtak. Az operett zenéje alig hatolt gyenge morajként a játszók fülébe. Ezeknek figyelmét semmi sem vonhatta el. Tudták, hogy ott mulatság folyik. De mit törődtek vele? Az ő mulatságuk itt volt ennél a patkóalakú asztalnál. Gaston gépiesen ment föl a játszótermekbe. Irány nélkül, céltalanul ballagott. A végzet vitte-e annyi szép nemes elhatározás után ismét ahhoz a zöld asztalhoz? . . . A bankadó éppen most szólalt meg: "Messieurs, faites vos jeux." Gaston, ezerfrankos bankjegyet vett elő zsebéből, lomha kézzel dobta az asztalra. Nyert. — Meglepetten kiáltott föl: "Lám,lám . . ." Már egészen elszokott a szerencsétől. Kiváncsi volt rá, vajjon tovább is mellette marad-e s leült.

Moulinet ugyanabban a pillanatban lépett be a szobába. Most történt először, hogy idejött. Odament az asztalhoz. Látta, hogy Gaston a zöld posztón hagyja a száz aranyat, nagy komolyan letett tiz frankot a herceg pénzhalmaza mellé. A játék folyt, de a szerencse megfordult. Ugy tetszett, mintha az erényes csokoládégyáros tiz frankja megtörte volna a varázst.

Bligny dühösen tette föl utolsó bankjegyeit is. Moulinet semmibe sem véve a nyereséget, tovább rakosgatta a tiz frankokat. Amikor hajnal felé a játéknak vége szakadt. Gaston negyvenezer frankot veszitett. Moulinet, aki ismerte Beaulieu kisasszony jegyesének sorsát, ekkor már csöndesen szunnyadt pompás palotájában a Boulevard Malesherbes-en.

Gaston kábult aggyal, kimerülten ment föl szobájába — abban az órában, mikor vasutra kellett volna ülnie, hogy Beaulieube utazzék s az ablak párkányára könyökölve nézte az utcaseprőket, akik már hozzáfogtak reggeli munkájukhoz. Ostobaságot követtem el az éjjel, korholta magát, de estére elutazom! Ördög vigye a baccarat-t. Felöltözött, lement, kocsiba ült s a Bois de Boulogneba hajtatott. Estére — nem utazott el, hanem visszatért a játékasztalhoz . . .

. . . És ezalatt Claire egyre várta jegyese visszatértét.

V.

Annak a napnak estéjén, amikor Bachelin két szomoru hirt hozott a Beaulieu-kastélyba, a márkiné, kinek feje még most is szédült a sulyos csapástól, a terraszra nyiló nagy szalonban ült a kereveten.

Bánatos merengéséből a fiatal márki belépése riasztotta fel. Megrázkódott. Egy pillanatig aggódva nézett fiára, mintha ujabb szerencsétlenségre volna elkészülve. De mikor látta, hogy Octave szeme nyugodt, ajka mosolyog, fölsóhajtott.

— Nos? — kérdezte.

— Préfonték megérkeztek, anyám, — felelte Octave. — A kocsi éppen most fordult be a nagy fasorba.

S az est csöndjében valóban hallani lehetett a kerekek nyikorgását. A fázó márkiné csipkekendőjébe burkolódzott s kilépett a verandára. A kocsi éppen a lépcső előtt állott meg. Az üvegtábla mögött kis kéz hadonászott s egy üde, csengő hang ezt kiáltotta:

— Jó estét! Itt vagyunk!

Octave már a kocsi előtt állott. Préfont báróné a márkiné karjába ugrott, megölelte, megcsókolta és sietve mondta:

— Ó, édes nagynénám, mennyire örülök! . . . Ó, kedves nénikém! Már olyan régóta nem . . . És ti, kedveseim . . .

Megölelte Clairet, azután minden tétovázás nélkül Octavet rohanta meg, akivel mind a két orcáját megcsókoltatta . . . Majd egyszerre elkomolyodott és fölkiáltott:

(Folytatjuk.)

Képünk a Dreamboat egy részét és a pilótákat mutatja be. A transzkontinentális utat több mint 500 mérföld óránkénti sebességgel 5 és fél óra alatt tették meg.

Érdekes hirek EURÓPÁBAN

Bulgária börtönei tele vannak olyan egyénekkel, akik nem lelkesednek a mai uralomért. Semmi más bünük nincsen, mint az, hogy ők a demokráciát nem ugy értelmezik, mint azt moszkvai parancsra kormányuk gyakorolja. Karácsony előtt ötszáz ilyen foglyot szabadlábra helyeztek, de ezentul is felügyelet alatt maradnak. Azt igéri az igazságügyminiszter, hogy minden letartóztatott ügyét felülvizsgálják és további elbocsájtásokat helyezett kilátásba.

* * *

Athenben a karácsonyi ünnepeket megelőző napokban, meg az ünnepek alatt is a kommunista párt erős tüntetéseket rendezett. Azt követelték, hogy az ott levő angol katonákat szállitsák el onnan, mert — szerintük — azokra ott semmi szükség nincsen és jelenlétük csak izgatja a kedélyeket.

Görögországban választásra készülnek és mig a kormány egyrészről meghivta ugy az Egyesült Államok, mint Anglia és Oroszország kormányait, hogy küldjenek megfigyelőket, akik majd tanusitják, hogy a választás a demokratikus formáknak megfelelően megy végbe, addig a kommunisták ez ellen élesen tiltakoznak. Az Egyesült Államok kormánya már is bejelentette, hogy a meghivást elfogadja és körülbelül hatszáz főnyi csoportot küld a választás megfigyelésére.

* * *

Franciaországban 1945-ben nagyon jó szőlőtermés volt. Nemcsak a mennyiség kielégitő, de a minőség is. Burgundy és Champagne kerületében különösen remek termést szüretelnek.

A német megszállás alatt a nácik a francia borkészletet meglehetősen igénybe vették, a felszabadulászkor nem nagy készleteket találtak. Franciaországnak mindig egyik fő bevételi forrása volt a borból eredő jövedelem. Azt remélik, hogy ebből ujból nagy összegü külföldi fizetési eszközökhöz jut Franciaország.

Az egyik college növendékei bemutatták a régi divatot. Bokáig érő lovagló és tennisz ruhába öltözött növendékek mellett haladtak a modern amazonok is.

Anglia népének asztalán is valamikor karácsonykor pulykát szolgáltak fel. Mint tudjuk, körülbelül tizenöt évig az angliai karácsonyi pulykákat nagyrészt Magyarországból szállitották. Magyarország baromfijára Anglia volt a legjobb vásárló.

A háboru alatt Anglia népe meglehetősen elszokott a pulykától. Az első béke karácsony alkalmával se nagyon sokan engedhették meg maguknak, hogy pulykát tehettek volna asztalukra. Már kapható volt ez, de fontonként 2 dollár 50 cent volt az ára. Persze csak fekete piacon volt található, nem nyilt üzletekben.

Ugyanekkor egy font szőlőért 3 dollárt kellett fizetni. Egy csomó spárgáért 13 dollárt kértek.

Ezekhez az árakhoz viszonyitva mi még azt mondhatjuk, hogy nálunk olcsóság van.

* * *

Pilsenben, a cseh söripar hires városában a háboru nagy kárt tett. Pilsen nemcsak söriparáról, hanem a Skoda-müvekről is hires, ahol a nácik számára tömérdek hadianyagot gyártottak. A hadiipartelepeket persze sürün bombázták a szövetségesek.

Azt jelentik, hogy a város 11,129 épületéből 6,922 megsemmisült. A Skoda-telepekben is, meg a sörgyárakban is nagy károkat okoztak a bombák.

* * *

Hollandia népe nagyon sokat szenvedett a náci megszállás alatt. Koplaltatták, kinozták a nácik őket. Ennek következtében persze a gyermekhalandóság igen felszökött. A koplalva nevelt gyermekek ellenállási képessége igen csekély. Hollandia — mint azt tudjuk — az első háboru alatt semleges tudott maradni és a háboru befejezése után pl. Magyarországból is rengeteg gyermeket szállitott oda, akiket évekig tápláltak, neveltek és ruháztak is. A nevelőszülők közül sokan évtizedekig is fenntartották a kapcsolataikat a nevelt gyerekekkel. Most Hollandia jutott abba a sorba, hogy gyermekeit idegen országokba kell küldeni, hogy jobb táplálékhoz, jobb ellátáshoz jussanak. 25,000 gyermeket szállitottak eddig Svájcba, Dániába, Svédországba, Belgiumba, ahol három hónapig maradnak a gyerekek, mig egy kicsit magukhoz jönnek.

* * *

Helsinkiből, Finnországból jelentik: A kormány elrendelte, hogy washingtoni követe az első háboruból eredő adósságára 90,000 dollárt fizessen. Finnország az egyetlen most már, mely ennek az országnak első háboruból eredő adósságára nemcsak a kamatot fizeti pontosan, de a tőkét is törleszti.

NYILT LEVÉL . . .
A Katolikus Magyarok Vasárnapjához

Irta: LÁNI MÁTYÁS, plébános
Los Angeles, Cal.

ELŐSZÓ:

A Katolikus Magyarok Vasárnapja sorozatos támadásait az Amerikai Magyar Segélyakció ellen válasz nélkül nem hagyhatom, mert szent meggyőződésem, hogy MINDEN magyar amerikainak szivvel-lélekkel kell a Segélymozgalom mellé állni. A Katolikus Magyarok Vasárnapja a támadó cikkekre beküldött válaszomat először Father Györffy által hozzám intézett magánlevéllel akarta elintéztetni. Miután azonban egy magánlevél sohasem korrigálhat egy nyilvános jellegü támadást és a levél tartalma amugy is csak a cikkben felhozott érvek megismétlése volt, ragaszkodtam a közléshez, s mert nem akartam a kontroverziának nagyobb nyilvánosságot adni, nyomatékosan kértem az ügy érdekében is, hogy az én válaszom ott jelenjék meg, ahol a támadások a Segélymozgalmat érték.

Több, mint két hónapi türelmes várás után Father Kukla és a Katolikus Magyarok Vasárnapja szerkesztője, Réti József, kijelentették nekem személyesen, hogy a cikket, ha ragaszkodom a közléshez, publikálni fogják. Sajnos, az irásom ugy látszik, nem ütötte meg a támadó cikkek illusztris iróinak nivóját és mint katolikus pap nem tudtam szóhoz jutni egy olyan orgánum hasábjain, amely nyilván az összes "Katolikus Magyarok Vasárnapjá"-nak nevezi magát.

A "Katolikus Magyarok Vasárnapja", ugy látszik, nem hisz sem a demokráciában, sem a fair play elvében, sem abban, hogy mindig meg kell hallgatni azt a felet is, akit vádolnak. Ezért vagyok kénytelen a "Katolikus Magyarok Vasárnapja" limitált olvasóközönségének szánt levelemet az egész amerikai magyar sajtó rendelkezésére bocsátani.

✪

1945 október 9.

Főtisztelendő
Father Kukla Tarzicius, O.F.M.
A Katolikus Magyarok
Vasárnapja főszerkesztője
Cleveland, Ohio
Főtisztelendő Szerkesztő Ur!

Semmi szándékom sem volt, amikor 1944 augusztus 15-én az irodámban Dr. Kerekes Tibor és Török Mátyás jelenlétében megszerveztük a még akkor tárgytalannak látszó Magyar Segélymozgalmat vitába bocsátkozni akárkivel is erről a mozgalomról. Megállapodtunk Dr. Kerekes Tiborral, mint az ugynevezett "polgári elemek" képviselőjével, akik az Amerikai Magyar Szövetség keretébe tartoznak és Török Mátyással, az ugynevezett "radikális csoport" képviselőjével, hogy a vezetés nem radikális kézben lesz, mert ők nem dominálni, hanem segiteni akarnak.

Ha Főtisztelendő Uram most átnézi az American Hungarian Relief, Inc. központi irodájának levélpapirját, az ott szereplő 30 név közül 22 tartozik a Dr. Kerekes csoportjába és csak nyolc az ugynevezett radikális szervezetekbe. Nem tudom feltételezni, hogy Msgr. Eördögh Elemér, Dr. Ujlaki Ferenc, Kerekes Tibor, Falussy Alajos, Borshy-Kerekes György és jómagam is a radikális csoportba volnának számithatók.

A "Katolikus Magyarok Vasárnapjának" az az állitása, hogy "kommunisták viszik a vezérszerepet", nem állja meg a helyét és csak a Segélymozgalmat rosszindulatuan támadó elemek nevezhetik alaptalanul "kommunista vezetésnek" a vezetőség jelenlegi összetételét.

Személyes ügyben is szabadjon nekem, mint katolikus papnak és az "audiatur et altera pars" alapján kérnem, hogy a Katolikus Magyarok Vasárnapja egyik legközelebbi számában válaszomnak helyet adni sziveskedjék.

1. Ami személyes meggyőződésemet illeti, mint katolikus pap nem helyezkedhetem más álláspontra, mint a katolikus álláspontra. A kommunizmust, amit a római Pápa mint atheisztikus kommunizmust jellemzett encyklikájában, nem tekinthetem másnak, mint aminek a Pápa Őszentsége tekinti. A kommunizmus ellen éppen ugy szivvel-lélekkel küzdök ma, mint a multban. Ezt a meggyőződésemet soha véka alá nem rejtettem, még akkor sem, amikor nagy ügyek állásáról, vagy bukásáról volt szó. A kommunizmust, mint olyat, támadom minden rendelkezésemre álló tisztességes eszközzel, — igazán és őszintén. De a kommunizmus követői, mint egyének, számomra Isten gyermekei és testvéreim.

Ez a katolikus felfogás diktálta az amerikai katolikus püspököknek azt a körlevelet, amelyben az orosz nyomor enyhitésére a katolikus templomokban elrendelték a gyüjtést a Russian War Relief javára.

Ha tehát a kommunista Oroszországnak szabad volt gyüjteni országosan minden katolikus templomban, miért ne lenne szabad ugyanugy a keresztény Magyarország részére gyüjteni?

Itt akarom még megemliteni, hogy a Segélymozgalom munkájában Los Angelesben a radikálisok részéről épp olyan kooperációval találkoztam, mint a katolikus vagy más felekezeti szervezetek részéről.

A Katolikus Magyarok Vasárnapjának az az állitása tehát, hogy a Segélymozgalom kommunista vezetés alatt áll, nem fedi a valóságot.

2. A Katolikus Magyarok Vasárnapjának megállapitása szerint a "jelenlegi bolsevista kormány zsarnoki uralma Magyarországon" akasztja meg az itteni Segélyakciót.

Nem tudom ,kaptak-e már kézhez katolikus lapot Magyarországról, mert ha nem tudnák — ilyen is van Magyarországon és még hozzá több, mint például kommunista lap. Az egyházi élet akadálytalanul folyik. A Szentatya kinevezhetett egy uj hercegprimást. A Szent Jobbot ünnepélyesen a magyar kormány hivatalos képviselőinek jelenlétében hozták vissza Magyarországra. A Szent István napi körmenetet ünnepélyes keretek között tartották meg és az ünnepi beszédet Badalik Bertalan Domokos atya tartotta, aki országvilág előtt tette meg a magyar nép nevében a katolikus egyházhoz való hüségének és a katolikus eszmékhez való ragaszkodásának hitvallását.

Én segiteni nem tudok Magyarország kormányának összetételén, nem is az én hivatásom. Az orosz megszállást sem tudom megszüntetni, mintahogy nem vettem részt a háboru felidézésében sem, amelynek a megszállás a következménye. Ha az amerikai, az angol és a többi Egyesült Nemzetek-beli külügyminiszterek nem tudnak változtatni bizonyos helyzeteken és nem tudják elháritani Magyarországról egy vesztett háboru sulyos következményeit, éppen olyan kevéssé érhet el eredményt ebben a vonatkozásban egyének vagy csoportok akciója.

A politikai helyzeten segiteni nem tudok. De a magyar nép nyomorán enyhiteni szent kötelességem és erre meg van a mód is.

3. Csodálkozik a Magyarok Vasárnapja, hogy ebben a gyüjtésben katolikus papok nevei is szerepelnek.

Ne csodálkozzék ezen a Katolikus Magyarok Vasárnapja. Az én hitem és meggyőződésem szerint a katolicizmus elveit megszégyenitő tény, hogy nem minden pap dolgozik éjjel-nappal ebben a nemzetmentő munkában. Mert mi, akik igenis dolgozunk, nem kommunizmust akarunk támogatni, hanem éhező embereket akarunk etetni és szenvedő betegeket akarunk gyógyitani. Mióta politikai kérdés, hogy juttatunk-e orvosságot a haldoklónak, vagy sem?

Ha a Katolikus Magyarok Vasárnapja azt irja, hogy e mozgalomban dolgozó katolikus papok nevei mellé "ugyanazon fáradsággal odatehették volna a tizenkét apostol nevét is", azt kell mondanom, hogy a 12 Apostol igenis szerepel ebben a munkában! Mert éppen ezeknek az apostoloknak szelleme ösztökéli azokat a papokat, akik sorompóba állitak és a pusztitó nyomor árjával szembeszálltak — minden vádaskodás és gáncsoskodás ellenére is.

4. A Katolikus Magyarok Vasárnapja azért kiált "lassabban a testtel" a Segélymozgalom felé, mert a State Department közleménye szerint nyilvánvaló, hogy Magyarországra "sem pénzt, sem csomagot, sem levelet nem lehet küldeni." Ehhez nem kellett a State Departmentre hivatkozni, mert ezt a felvilágositást hitelesen minden postahivatal is megadhatta. A félrevezető hivatkozás a State Departmentre azonban elfelejti megemliteni, hogy mindez csak egyéni akcióra vonatkozik.

De én a Katolikus Magyarok Vasárnapjában is olvastam, hogy a Los Angeles-i 10,000 dolláros orvosság szállitmány igenis hiánytalanul érkezett meg Budapestre és előttem fekszenek iróasztalomon a hivatalos nyugták, hogy a Magyar Vörös Kereszt — az Allied Controll Commission amerikai katonai képviseletének ellenőrzése alatt — nem kevesebb, mint huszonkét óhazai betegmentő intézménynek osztotta szét az orvosságot és ezek között a budapesti Irgalmas Rend Kórházának, az esztergomi Irgalmasok Zárdájának, s a Jó Pásztor Zárda Kórházának is.

Itt van tehát a letagadhatatlan tény, hogy sem az oroszok, sem a magyar kormány nem álltak utjában az orvosság küldésének és meg van a lehetőség orvosság, ruha és élelem küldésére. Azt hiszem, senkisem merte eddig állitani, hogy a Magyarországra küldött orvosságot az oroszok elvitték volna, vagy hogy nem juttattak volna egyformán minden betegnek, aki rászorul.

Miért kell tehát a State Department közleményre hivatkozni olyan ténnyel szemben, amelyet senkisem vitatott és amelynek a Segélyakcióhoz csak annyi köze van, hogy megerősiti a tényt: segitséget a szenvedő magyar népnek egyelőre csak a Segélyakción keresztül juttathatunk.

5. Nyilván érezvén, mennyire ellenkezik a katolicizmus elveivel nem gyüjteni a Segély céljaira, a Katolikus Magyarok Vasárnapja immel-ámmal mégis szükségesnek itéli a gyüjtést. Igaz, a gyüjtést egyelőre a bankok részére akarja, ahol a pénz nyugodjék szépen, amig azok, akik odahaza orvosságot várnak, már nyugodnak békében és nem várnak többé semmit az amerikai magyarságtól.

Az amerikai bankok igazán nem szorulnak ujabb betétekre és az amerikai magyarok betéteitől még mindig koroghatnak az óhazai gyomrok és fájhatnak az óhazai magyar fejek az "amugy is drága aszpirin" hiányától. Ha valamit kifogásolni lehet, akkor az éppen az, hogy a Segélyakció központjától még nem ment el minden cent orvosság formájában, amit az amerikai magyarság orvosságra és nem bankbetétere adott.

Ha valamilyen valótlanságot sokszor hangsulyozunk, abból mégse lesz valóság. A Katolikus Magyarok Vasárnapja sokszor ismétli, hogy "Magyarországra semmiféle segélyt nem lehet küldeni" és "balgának" nevez minden ellenvetést. De minket nem tett "balgává" ennek a valótlanságnak sokszori ismétlése, mert hivatalos nyugták szerint az első 10,000 dolláros orvosság-segély igenis eljutott Magyarországra és mi igenis továbbra is bünnek tartjuk "a szegény magyar népet éhezni hagyni." De még éhezni is csak az tud, aki él, az orvosság pedig életet jelent. Az orvosság hiányában elpusztult magyaroknak még a Katolikus Magyarok Vasárnapja sem tud majd ennivalót küldeni és ha igaz is az, hogy "aszpirinnel nem lakott jól magyar ember még soha", azt sem lehet vitatni, hogy talán éppen aszpirin hiányában meghalt magyar embernek hiába akarnak füstölt kolbászt küldeni.

Ha Főtisztelendő Főszerkesztő Ur kivánja, készséggel elküldöm Dietrich USA tengerészkapitány levelét, aki az Allied Control Commission egyik tagja Budapesten, aki személyes jóbarátom hosszu évek óta, s amelyben kéri, hogy az orvosság küldést feltétlenül folytassuk tovább. Ezt a mondatot egy amerikai katolikus, napi áldozó és szentmisét hallgató tengerésztiszt irja, aki a helyszinen látja a legjobban, hogy mire van szükség és akinek biztatása elég garancia arra, hogy az orvosságot valóban a "magyar nép" kapja kézhez.

Főtisztelendő Főszerkesztő Uram, — mindezekkel a vitathatatlan tényekkel szemben meri Ön vállalni Isten és ember előtt a felelősséget azért a bünös játékért, amely az Ön lapjában a magyar nép nyomorával folyik? Meri vállalni a felelősséget saját katolikus olvasótábora előtt, támadni, gátolni egy olyan mozgalmat, amely emberéleteket, — magyar emberéleteket — ment a pusztulástól? Szégyenkezve vallom be, hogy az ugynevezett kommunisták a Segélymozgalomban sokkal kereszténybb magatartást tanusitottak, mint a Katolikus Magyarok Vasárnapja.

Az Ön cikkirója azt mondja, hogy egy darabig hallgatott és azt gondolta, neki mindegy "akármilyen bolsevista, ha istapista gyüjti is azt a segélyt, csak gyüjtse, a fődolog az, hogy minél előbb szolgálja rendeltetését." — Valóban? . . . Hát akkor mi kivetnivaló van azon, hogy több tizezer dollár értékü orvosság már elment, de nincs akadálya akár egy millió dollár értékü elküldésének sem és a "bolsevista, ista-pista" együtt dolgozik a magyar nép megsegitésén a keresztényekkel és zsidókkal?

Főtisztelendő Főszerkesztő Uram, higyje el nekem, a Segélymozgalom ellen irt cikkek nem ártottak másnak, csak a magyar népnek. Nem hoztak gyalázatot másra, mint a katolikus névre. Nem csufoltak meg mást, mint a katolicizmus eszméit. Akik ezt tették, a keresztrefeszitett magyar nemzet előtt mennek fejcsóválva, a régi pharizeusi mondással: "Ha Isten fia vagy, szállj le a kereszt ről." Ez a fejcsóválás minden, amivel szolgálnak a magyar népnek orvosság nélküli agóniájában. A magyar nép hálája Amerika és az amerikai magyarság számára éppen akkora lesz, mint a segitség, amelyet innen legnehezebb óráiban kapott.

A jó ügy érdekében szeretném, ha ezek a fájó szivvel megirt észrevételeim a katolikus sajtóban jelennének meg. Ha a Katolikus Magyarok Vasárnapja helyet adott a Segélymozgalmat támadó cikkeknek, a fair play elvének alapján remélem, hogy helye lesz ennek a Segélymozgalmat szivvel-lélekkel támogató irásnak is. Nem tudom elhinni, hogy a tények ismeretében a katolikus papság és mindig áldozatra kész katolikus népünk félre engedné vezetni magát és hidegen állnak szemben a Segélymozgalommal.

Ha szamaram vagy ökröm szombaton esik a kutba, kihuzom-e aznap, vagy megvárom a következő napot? A magyar nép ma éhezik és ma beteg. Tehát ma van szüksége segitő testvéri kézre és nem "biztos helyen" levő bankbetétekre.

Oltártestvéri tisztelettel
LÁNI MÁTYÁS, plébános

✪

UTÓIRAT:

Közlésre szánt levelem megirása után kaptam kézhez Magyarország uj hercegprimásának, Mindszenthy Józsefnek megrázó táviratát az Amerikai Magyar Segélyakció központjának cimére. Ön is bizonyára olvasta ezt a táviratot. NEM BANKBETÉTEKET KÉRT A MAGYAR HERCEGPRIMÁS, HANEM PELENKÁKAT UJSZÜLÖTTEKNEK, ÉLELMET SZOPTATÓ ANYÁKNAK ÉS TEJTERMÉKEKET HATVANEZER CSECSEMŐNEK ÉS HAT ÉVEN ALULI GYERMEKNEK. NEM HOLNAP ÉS MÉG MA IS SÜRGŐSEN KÉRI.

A Katolikus Magyarok Vasárnapja által, oly nagyon várt üzenet az uj hercegprimás LELKI VEZERSÉGÉTŐL ime itt van és a szeretet nevében parancsként hangzik minden katolikus magyar részére a hercegprimásnak ez a szociális gondolkodásra való és a keresztény segitő szellemtől áthatott üzenete. Ez a távirat mindennél hathatósabban beszél a Katolikus Magyarok Vasárnapjának minden késleltető érvelésével szemben. Katolikus pap és katolikus ember EZEK UTÁN nem mondhatja, hogy "várjunk".

L.M.

Karácsonyra érkeztek haza a tengerentulról a fenti képen bemutatott katonák

TISZTÖLTED VÓN . .

Tisztölted vón a krumplit burgonyának,
Mikor fillérért enned még adott,
Te koldus kölyke földnek és anyádnak,
Ki meg nem értél volna holnapot.

Hogyha a traktor maga tudta volna,
Hogy a ködmönben hol bujkál a bolha
És ha az izes jószagu herét
Munkád nélkül is teremné a rét.

Tisztölted vón az ásót trombitának,
Hogy harcba hivta volna két kezed
Kemény munkája elbutult apádat
S korbácshoz szokott szolganépedet.

Ünneplőcsizmát huztál vón, zekét,
Tisztölted volna kardnak az ekét,
Hogyha rád mordul, ebe rád ugat
Kiebrudaltad volna rongy urad.

Püffedt hasába vágtad vón a késed,
Tisztölted volna embernek magad
S tiéd lett volna jószág és az élet,
A termő föld a sejtő ég alatt.

Tisztölted volna, mint törvényt, a szót,
Lett volna védőd, törvényed, szavad,
Hogy eddig rossz vót, hogy semmid se vót,
Magad vagy annak oka, csak magad.

Vasvári István

ELÉRI-E A CÉLT?

Marshall Field III., a milliomos chicagoi nagy áruház tulajdonos, tudvalevőleg erősen szociálisan gondolkozik. Roosevelt elnök politikájának a hive, aki ugy véli, itt az ideje annak, hogy a dolgozóknak jobb sora legyen, munkájukat jobban megfizessék, mint eddig.

Marshall Field tudja, hogy ebben az országban a sajtó a közvélemény irányitója és azzal is tisztában van, hogy az tökéletesen a nagytőke kezében van. Mint tudjuk, Roosevelt elnök szociális politikájának alig volt ebben az országban sajtója. A New Dealt szándékosan félre magyarázták és az ártatlan szociális ujitásokat is igyekeztek kommunizmusnak feltüntetni. Emlékezzenek az olvasók csak arra, amit a nagytőke sajtója müvelt, amikor Roosevelt a Social Security áldását a szegény embereknek át akarta nyujtani. Hogy küzdöttek ellene, hogy ijesztették a népet, hogy rémitették, hogy a munkásnak ugyan belenyulnak a fizetési boritékjába és kiveszik onnan az illetéket — de nyugdijat soha se fog látni, mert Roosevelt elköltí a social security pénzét. Istenem: ma hány szegény emberrel több lenne az ország szegény házaiban, ha Roosevelt nem hozta volna az öregkori nyugdijat.

Marshall Field, a nagy áruház tulajdonos, hajlandó millióiból áldozni arra, hogy a nagytőke sajtóját, ahol arra szükség van — ellensulyozza. Tudvalevőleg Chicagoban van az ország egyik leghirhedtebb rekaciós lapja, a Chicago Tribune és ez harcolt Roosevelt és szociális politikája ellen legjobban. Sőt: Chicago más lapjait se nagyon lehetett New Deal barátoknak nevezni és Marshall Field szükségét látta annak, hogy a hatalmas metropolisban uj lapot inditson.

Egy uj lap inditásához millió dollárokra van szükség és Marshall Field ezt hajlandó volt kockáztatni. Meginditotta a Chicago Sun nevü lapot, haladó ujságirókkal. A lap most négy éves, széles olvasóközönséggel rendelkezik és a Közép Nyugaton egyre többen olvassák. — Marshall Field nem akar pénzt csinálni a vállalaton, csak azt óhajtja elérni, hogy Chicagoban a közönség ne legyen kényszeritve arra, hogy reakciós lapokat olvassanak. Tovább is ment Marshall Field. Az ország legreakciósabb tömegei kétségtelenül Délen élnek. Az ottani farmerek ma is ugy gondolkoznak, mintha még 1880-at irnánk és ezek a népek szeretnék ma is vissza — a rabszolga korszakot.

Marshall Field ugy találta, hogy a haladást szolgálná, ha a déli farmerek olyan lapot olvasnának, mely kissé kinyitja szemeiket és más nézőpontból néznék a világot.

Megvette tehát a Southern Farmer cimü régi ujságot és annak szerkesztését a Roosevelt korszak egyik fontos hivatalt betöltött emberére: Aubrey Williamsra bizta. Ő az, aki a National Youth Administration vezetője volt és akire Roosevelt a farmoknak olcsó villannyal való ellátását akarta bizni, de a reakciós törvényhozás ezt lehetetlenné tette számára. Williams radikális hirben állt — és a törvényhozás félt a szociális ujitásaitól.

Marshall Field őt kiválónak tartja arra, hogy farmer ujságot szerkesszen és a lapon keresztül igyekezzék a déli farmerek gondolkozás módján változtatni.

Öt hónapja szerkeszti Williams a Southern Farmert és Marshall Field azt állitja, szenzációs sikerrel. Azt mondja: a lapot a farmerek szeretik, pedig az egészen más, mint ami eddig volt.

Williamsnak első dolga volt egy csomó kétes értékü hirdetést a lapból kidobni, hogy több hely álljon olvasni valók rendelkezésére.

És ami olvasni valót ad: mind olyan, ami a farmer felvilágositására, oktatására szolgál. És Marshall Field szerint szeretik az uj fajta lapot az előfizetők.

E nyilatkozat ellenére is, nem vagyunk olyan biztosak abban, mint Marshall Field, hogy a célt eléri, hogy a déli farmerek gondolatvilágát meg tudja változtatni.

Mi azt hisszük, hogy uj generációkra van szükség, akik a lapot fiatal koruk kezdete óta olvasnák és akkor változik csak meg a Dél farmerjeinek mai életszemlélete, gondolkozása.

A mai generáció abban a mentelitásban nőtt fel, hogy aki többet kér munkájáért, az kommunista és mindenki az, aki unionhoz tartozik.

FAY FISHER ANDOR.

NORTHFORK, W. VA.

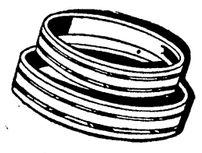

35 éves üzleti tapasztalatom garancia arra, hogy nálam a legjobbat kapja.
Gyönyörü esküvői gyürük! Órák, ékszerek, ajándéktárgyak, stb. Órajavitás!
JOHNSTON'S JEWELRY
Northfork, W. Va.

A környékbeli magyarság kedvelt tisztitó üzeme!
Áraink méltányosak! — A munka elsőrangu!
TRI-DISTRICT CLEANERS
W. C. WILLIAMS, tulajdonos
VASALÁS — TISZTITÁS — ÁTALAKITÁS
NORTHFORK, W. VA. Box 292.
Telefon: 341

Nálunk
állandóan kitünő friss áru, izletes hus, főzelék, gyümölcs vásárolható.
Austin Piggly Wiggly
L. C. AUSTIN, tulajdonos
Telefon: 400 —:— Northfork, W. Va.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
Published by Andrew Fay Fisher
PUBLISHED EVERY THURSDAY
Office of Publication:
8502 West Jefferson Ave. -:- Detroit 17 Michigan

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States $4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miner's Journal is Written for Miners of Miners by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich. Under the Act of March 3, 1879.

Editor's Office:
239 Fourth Avenue —:— Pittsburgh, 22, Pa.
All articles and changes of addresses should be sent to the Hungarian Miner's Journal, 239 Fourth Ave. Pittsburgh, 22, Pa.
Minden a lapot érdeklő közlemény, cimváltozás erre a cimre küldendő: Magyar Bányászlap, — 239 Fourth Avenue, Pittsburgh, 22. Pa. — Telefon: ATlantic 8143

Brogley Ferenc

elhunyt kedves barátomnak a temetésén Youngstownban ujra arra kellett gondolnom, hogy a jó Isten különösen szerette azokat a magyar zselléreket, nincsteleneket, akik a nyomoruság és reménytelenség elől vándorbotot vettek kezükbe, otthagyták falujukat és ebbe az országba jöttek szerencsét próbálni.

Éreznem kellett, hogy a Brogley Ferenc szülei Isten kegyelmében voltak és ide segitette őket, ahol megbecsülik az egyszerü, szegény embert is, ha becsületes és értékes munkát végez.

Brogley Ferenc szülei tiz gyermeket neveltek és betegesek voltak. A nagy család eltartása nagy gond volt és tudom, hogy Brogley Ferencnek ezért nem adatott mód arra, hogy iskolákat végezhetett volna. Pedig tehetséges, okos gyerek volt. De a keresetre szükség volt és igy fiatalon meg kellett kezdenie az igahuzást.

Ám, ahol dolgozott, ott mindenütt megállta helyét, becsülettel végezte kötelességét. Mint youngstowni rendőr: szinte kivált társai közül. A forgalmi csoportban ahol dolgozott, az iskolák körüli közlekedés terén képeztették őt ki különösebben. És e téren végzett munkája páratlan becsülést és tiszteletet szerzett számára városszerte. Szinte a legismertebb emberek egyikévé tették Youngstownban. A gyerekek kedvence lett a csupa jóság, szivesség rendőr és a gyerekek persze szüleik előtt is legendássá tették nevét.

A temetésén meg kellett látni, hogy az amerikai nép menynyire megbecsüli azt, aki őt hüséggel, becsülettel szolgálja. A szegény magyar szülők rendőrőrmester fiának olyan tiszteletet adtak, ami szinte páratlan.

Az iskolák 2500 tanulóját felvonultatták ravatalához, hogy a gyerekek elbucsuzzanak attól a rendőrtől, akit olyan nagyon szerettek. A youngstowni Vindicator nevü napilap vezércikkben méltatta a Brogley Ferenc páratlan szolgálatát. A temetésén a püspöki székesegyház megtelt. Nemcsak magyarokkal, de az amerikai társadalom minden rétege is képviselve volt.

Ez a nép megbecsüli a jó és igaz embereket. Akik hüséggel szolgálnak azon a helyen, ahová a sors állitotta őket, mindig számithatnak arra, hogy a megbecsülés nem marad el érte.

Brogley Ferenc életében is sokszor megkapta a tisztességes munka jutalmát feljebbvalóitól. A magyar társadalomtól is, melynek érdekében sokat dolgozott. Közbizalom és szeretet vette körül és állitotta a youngstowni magyarság élére egészen fiatalon. Az egyleti téren való munkálkodásáért akkor kapta meg az elismerést, amikor a Verhovay Segély Egylet igazgatójának választotta.

Szegény zsellér és nincstelen magyarok áldhatják azt a pillanatot, amikor ennek az országnak a földjére tették lábaikat.

Maguk is boldogulnak, de gyermekeiknek, utódaiknak olyan jövőt biztositottak, amilyenben ha az óhazában maradnak, aligha lett volna részük.

Brogley Ferenc elhunyt barátom példája mutathatja a második nemzedékünknek, hogy érdemes becsületesen, hüségesen munkálkodni — mert ebben az országban a becsületes és hüséges munka megkapja jutalmát.

Az élelmiszerek ára

emelkedést mutat minden olyan cikknél, ami nincsen rögzitve. Ez azt jelenti, hogy a csökkent jövedelmü munkások még kevésbbé tudják megvenni mai keresetükből szükségleteiket és igy még erősebben követelhetik munkabéreik emelését.

És közszükségleti cikkek ára még jobban emelkedne, ha a törvényhozás eleget tesz Anderson földmüvelésügyi miniszter kérésének és megszünteti azt a rendszert, hogy bizonyos cikkeknél a termelők kormányunktól kapnak ugynevezett "alátámasztási" segélyt, aminek következtében lent tudták tartani az árakat. Földmüvelésügyi miniszterünknek az a kivánsága, hogy ez a rendszer szünjék meg — de viszont tegyék szabaddá az árak alakulását. Ezt viszont Chester Bowles, az Office of Price Administration vezetője, a legélesebben ellenzi, mert ez biztosan az árak hatalmas emelkedésére vezetne, amiből jó nem származhatna. Bowles szerint mindenképen szükség van még arra, hogy az árak alakulását kormányunk szabályozza, mert ha ezt nem teszi, kiszámithatatlan bonyadalmak következnek.

Junius végéig a mai rendszer marad életben, de akkor lejár a törvény, melynek erejénél fogva kormányunk markában tartja még az árak alakulását. A törvényhozás dolga lesz, hogy a továbbiakban intézkedjék. Hogy kinek adnak igazat: Anderson földmivelésügyi miniszternek-e, aki a szabad áralakulás hive, vagy Chester Bowlesnak, aki az árszabályozás további fenntartását kivánja: hamarosan eldől.

Hihetőleg a törvényhozók nem egyes csoportok érdekeit tartják szem előtt, hanem az egész nemzetét. Akkor pedig az árszabályozás további fenntartása mellett kell dönteniök.

HETI SZEMLE

LONDON

felé irányul a világ figyelme, ahol január 10-én megnyitották a United Nations Organization nagygyülését. Ötvenegy tagnemzet képviselteti magát Londonban és ettől a gyüléstől nagyon sokat várnak világszerte. A nagy és kisnemzetek körében egyaránt. Ennek a testületnek a jól vagy rosszul müködésétől függ a világ békéje. Azt várja a világ sokat szenvedett népe, hogy jobban müködjék, mint elődje, a Nemzetek Ligája, melynek semmiféle eszköze nem volt arra, hogy a nemzetek vitáját igyekezhetett volna békésen elintézni és háborukat megakadályozni és olyan nemzeteket, melyek háborut inditottak büntetni.

Az uj testületnek a szervezete más, mint a Nemzetek Ligájáé volt és eszközei is lesznek arra, hogy rakoncátlankodó nemzeteket féken tartson. Hadsereg is áll majd rendelkezésére, hogy ha kell annak igénybevételével is megakadályozzanak háborukat. A gyakorlat mutatja majd meg, hogy a szép terveket meg lehet-e valósitani.

SZERVEZKEDŐ GYÜLÉS

voltaképen a londoni összejövetel. Most kezdik meg a nagy világszervezet épitését. Egy bizottságot — hat taggal: Iraq, Kina, Jugoszlávia, Uruguay, Franciaország és Anglia képviselőiből — már kiküldtek az Egyesült Államokba, melynek feladata, hogy a központ részére megfelelő helyet keressen. Sok jel azt mutatja, hogy Roosevelt volt elnökünk birtokát: Hyde Parkot fogják első sorban a központ székhelyéül jelölni.

Ennek a gyülésnek a feladata a testület voltaképeni állandó vezetőjét, a vezértitkárt (Secretary-General) megválasztani. Diszes és roppant felelősségteljes munka. Neki kell nyitva tartani a szemét, erősen figyelni a világ eseményeit és ha arra szükség lenne, neki kell a Biztonsági Tanács (Security Council) elé javaslatot terjeszteni — ha valamely nemzet ellen el kell járni.

A vezértitkárt öt esztendőre választják, de több izben is szolgálhat. A diszes állásra — e sorok irásakor ugy hirlik — egyes nemzetek köréből a volt angol királyt: Edwardot is jelölik. Vannak azonban szép számmal más jelöltek is.

A BIZTONSÁGI TANÁCS

választható tagját is most fogják választani. Ennek a tanácsnak tudvalevőleg tizenegy tagja van, de abból csakis hatot választanak. Öt tagja állandó: az Egyesült Államok, Anglia, Oroszország, Kina és Franciaország delegátusait nem választják, hanem az illető nemzetek küldik azokat. A hat választott tagból hármat egy esztendőre, hármat két esztendőre választanak ebből az alkalomból.

A Gazdasági és Szociális Tanács 18 tagját is most választják. Ennek a tanácsnak a feladata a Világ Bank a Nemzetközi Pénzügyi Alap, az Élelem és Mezőgazdasági Tanács és hasonló bizottságoknak felügyelete.

NEMZETKÖZI BIRÓSÁG

tizenöt tagját is most választják meg. Ez a szervezet voltaképen a volt Világbiróság feltámasztása lesz és székhelye épen ugy, mint elődjéé: Hágában, Hollandiában lesz. Ennek a biróságnak a feladata lesz a békeszerződésekből eredő ügyekben való vizsgálat vezetés és döntés, valamint a nemzetek között felmerülő vitás ügyek vizsgálata is.

Egy uj bizottságot arra választanak, hogy olyan nemzetek ügyét intézze, melyeknek kormányzatát az uj szervezetre bizzák.

AZ ATOMBOMBA

ügyét is tárgyalják persze és most fog eldőlni az is, hogy milyen formában bizza az Egyesült Államok a bomba gyártási titkát az uj szervezetre. Byrnes külügyminiszterünk megnyugtatta itthon a zugolódó honatyákat, hogy Moszkvában semmit sem árultak el a bomba ügyében és a londoni konferencia feladata olyan bizottságnak a választása, melyre azt rábizzák.

A BÉKESZERZŐDÉSEK

előkészitését is megkezdik, de — nem Németország és Japán számára. Egyelőre csakis Finnország, Magyarország, Románia Bulgária és Olaszország békéjét akarják májusban nyélbeütni. E kérdésben azt hiszik, meglehetősen éles viták lesznek s a kisebb nemzetek azt állitják, hogy voltaképen ők nem is nagyon szólhatnak majd a békekötésekhez és azt igazában csak a nagyhatalmak — a Három Nagy — végzik majd.

TRUMAN ELNÖK

belpolitikájáról, annak is gazdasági részéről, nagyon sokat beszéltek rádió beszéde után. Ő a bajok kutforrásának a törvényhozást jelölte meg, mint amely vele nem nagyon kooperál, javaslatait nem hallgatja meg, nem hoz olyan törvényeket, mit ő jónak látna.

A rádió beszédben egészen szokatlanul arra biztatta a nemzetet, hogy bombázzák mennél jobban a törvényhozókat levelekkel, sürgönyökkel és követeljék tőlük, hogy a Truman elnök javaslataiból készitsenek törvényt.

Az elnök részéről jött szokatlan inditványt aztán a törvényhozók különféle megjegyzésekkel látták el és talán mondanunk sem kell, hogy nem a leghizelgőbben. És ezt tették nemcsak az ellenzéki, a republikánus párt törvényhozói, de Truman elnök pártjabeliek: a demokraták is.

A HONATYÁK

szinte darabokra szedték az az elnöki rádió beszédet és azt próbálják bizonyitani, hogy a jelenlegi teljes gazdasági zürzavarnak nem az az oka, mert ők nem készitettek az elnök kivánsága szerinti törvényeket, hanem Truman elnök téves intézkedései.

Rámutatnak, hogy a japán háboru befejezése után elnökünk roppant sietséggel tett olyan intézkedéseket, melyekről szakértők nyomban megállapitották, hogy azok hamarosan károsaknak fognak bizonyulni. Truman elnök elgondolása az volt, hogy mennél előbb vissza kell térni a normális állapotokhoz és nem vette tekintetbe azt, hogy ezt —

(Folytatás az 5-ik oldalon)

Mindig Bizalommal Fordulhat
Az Amerikai Magyar Református Egyesület
BÁNYAVIDÉKI OSZTÁLYAIHOZ
ha tökéletes biztonságu életbiztositást akar magának vagy családja tagjainak. Beállás 1-től 55 éves korig. Gyermekek havi 25-ért $500-os biztositást kaphatnak. A rendes biztositás mellé dupla baleset, rokkantsági biztositás és 40 éves korig betegsegély biztositás is szerezhető.

District Manager
REV. JULIUS MELEGH, D. D.
537 Richwood Ave Morgantown, W. Va.
Telefon: Morgantown 9641

49 POCAHONTAS, VA. Jegyző: Kovács Pál
75 RED JACKET, W. Va. Mrs. James D. Addison
85 BROWNSVILLE, PA. Jegyző: Szarka Ferenc
152 UNIONTOWN, PA. Jegyző: Holló János
153 MORGANTOWN, W. Va. Jegyző: Molnár Géza a Vezértestület tagja
158 VESTABURG, PA. Jegyző: Szép Károlyné
173 THORPE, W. Va. Jegyző: Radnóczi József
204 LYNCH, KY. Jegyző: Bartha Gábor
206 CAPELS, W. Va. Jegyző: Buckman Sándor
212 BARRACKVILLE, W. Va. Jegyző: Fullajtár István
213 LOGAN, W. Va. Jegyző: Domonkos József
222 RIVESVILLE, W. Va. Jegyző: Kropog Miklós
224 SMOCK, PA. Jegyző: Bencze István
226 RICHEYVILLE, PA. Jegyző: Kajatin Sándor
248 BECKLEY, W. Va. Jegyző: Hajnal József
257 GREENSBORO, Pa. Jegyző: A Distr. Manager
276 DAISYTOWN, PA. Jegyző: Bodnár Sándor
291 BOOTH, PA. Jegyző: Sárközi Imréné
296 IDAMAY, W. Va. Jegyző: Sike Jeremiás
304 CHATTAROY, W. Va. Jegyző: Gaál Antalné
306 GALLOWAY, W. Va. Jegyző: Varga József
316 SABRATON, W. Va. Jegyző: Takács Józsefné
317 BOBTOWN, PA. Jegyző: Sereg András
322 PHELPS, KY. Jegyző: Ifj. Kabai János
331 FILBERT, W. Va. Jegyző: Holp György
332 CARETTA, W. Va. Jegyző: Török Gábor
343 WHEELWRIGHT, KY. Jegyző: Markó József
353 HICKORY, VA. Jegyző: Ifj. Kelemen István

VÁLASSZA KI melyik osztály van legközelebb az ön lakóhelyéhez s lépjen érintkezésbe felvétele felől a kalauzban feltüntetett ügykezelőnkkel, aki szivesen ad felvilágositást

The
HUNGARIAN REFORMED FEDERATION OF AMERICA
Kossuth Building 1726 Pennsylvania Ave
Washington, D. C.

NORTON, VA.

HIVJON FEL BENNÜNKET
mikor a baj szomoru órája elérkezik. — Hálásan köszönjük a környék magyarságának pártfogását.
FRED H. KING
FUNERAL DIRECTOR AND EMBALMER
Telefon: Iroda 192 Telefon: Lakás 78
926 Park Ave Norton, Va.

CSUPA
tartós, szép. kitünő minőségü butort árulunk. A hires KURFEES festék áruk képviselete! CROSSLEY rádiók, stb. raktára!
Home Hardware & Furniture Company
NORTON, VIRGINIA
550 Park Avenue Telefon: 270.

IGYA A LEGJOBBAT ÉS AKKOR MINDÉG
PEPSI-COLA
lesz a kedvenc itala! Melegen üdvözöljük magyar barátainkat. Hálásan köszönjük szives pártfogásukat és azt a jövőben is kérjük.
Stone Mountain Bottling Co.
320 — 8th St. Telefon 22 Norton, Va.
GEORGE W. VERNON, elnök T. R. HUNNICUTT, titkár

WINDBER, PA.

SOK MAGYAR VAN NÁLUNK ALKALMAZVA!
A környékbeli magyarok kedvelt üzlete.
NÁLUNK MINDENT KAPHAT
Több mint ötven éve szolgáljuk a környéket.
Eureka Stores
QUALITY · SERVICE · VALUE
WINDBER, PENNSYLVANIA

"NÁLUNK MINDEN KAPHATÓ, AMIVEL BÁRMIT IS FELÉPITHET!"
Épitkezési anyagok, ACME festék, vasáru cikkek. Köszönjük a magyarság pártfogását!
Windber Lumber Co.
WINDBER PA. Tel: 84

Forduljon hozzánk a gyász szomoru óráiban. 43 éves multunk a legjobb garancia!
MEEK FUNERAL HOME
1312 Graham Ave., Windber, Pa. Tel: 80 és 100
Since 1902 Ambulance Service

PORTAGE, PA.

Üdvözletünket küldjük Portage és környékbeli magyarságának! Szolgálatunk kegyeletes, megbizható.
Clifford M. Beck
FUNERAL DIRECTOR
Betegszállitó kiszolgálás!
708 Mountain Ave. Portage, Pa.
TEL: 4431

MAGYARUL BESZÉLÜNK
Bármire van szüksége családjának, vásároljon dusan felszerelt üzletünkben. Sok állandó magyar vevőnk bizonyitéka, hogy áraink méltányosak!
Shoenfield's Department Store
SCHÖNFELD ZSIGMOND, tulajdonos
TEL: 2121 PORTAGE, PA.

A környékbeli magyarság kedvelt deszkatelepe!
Ha épiteni, javitani óhajt, nézzen be hozzánk. ÁRAINK MINDÉG MÉLTÁNYOSAK!
Keystone Lumber Co.
LUMBER AND BUILDER SUPPLIES.
Cement and Sewer Pipes
TEL: 2431 Portage, Pa.

JOHNSTOWN, PA.

Ha virágot küld — küldje általunk!
Johnstown és környékén sok magyar család vásárolja tőlünk virágszükségletét.
Temetési koszoruk $5.00 és feljebb.
THOMAS FLOWER SHOP
FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
Tel: 77-204 Éjjeli Tel: 82-551
107-109 Franklin St. Johnstown, Pa.

Rendeljen barátjainak Magyar Bányászlap naptárt -- Ára 60 cent

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

máról holnapra nem lehet elérni. Mielőtt sok megszoritást feloldó intézkedéseit kiadta volna: nem kérdezte meg gazdasági szakértőit, hogy azok nem-e koraiak még, nagy lelkesedéssel szüntetett meg korlátozásokat — amikről ma már tudják, hogy alighanem vissza kell csinálni őket és uj korlátozásokat elrendelni.

AZ ELNÖK

valamit meg akart valósitani, amiről előre látták a honatyák, hogy az lehetetlen. Egyrészt: helyeselte, miszerint a munkabérek rögzitése megszünjék, a Little Steel formulától való elmozdulást lehetővé tette, de egyben azt is keresztül akarta vinni, hogy a termelt javak ára viszont lent maradjon.

Tudjuk, hogy még a háboru alatt se nagyon tudták azt elérni, hogy a közszükségleti cikkek ára ne emelkedjék. Későn adtak ki ebben az ügyben intézkedéseket, amikor az árak már emelkedtek és ez volt az oka, hogy a munkásság zugolódott.

Most Truman elnök ugy képzelte, hogy ha engedi a bérek emelését, de egyuttal lent tartatja az árakat, akkor mindenki boldog lesz. Kiderült azonban, hogy ezt nem tudja keresztül vinni és igy nemcsak nem boldog a nemzet, de egyenesen gazdasági zür-zavar lett belőle.

A PÉNZ HIGULÁST

senki se helyeselheti, mert azt jelenti, hogy a dollár vásárló értéke csökken, hogy a munkás keresetéből még kevesebbet tud vásárolni. Ma sajnos azon az uton vagyunk, hogy erre kilátás lehet. Az üzletekben mindenütt nagy az áruhiány, viszont a népnek a háborus keresetből még jócskán van megtakaritott pénze. A pénzről pedig tudjuk csak addig jelent igazi értéket, mig azért megvehetjük, amire szükségünk van. Ma ezt nem mondhatjuk.

Washingtonban ijedten látják, hogy a fekete piac ma még talán jobban virul, mint a háboru ideje alatt. És ebben igen nagy része van a háboru befejezése után tett téves intézkedéseknek. Szeretnék most már a pénz értéktelenedésének további folyamatát megakadályozni: kérdés azonban, nem-e késő már.

A LAKOSSÁG

vásárolni kiván, a bankbetéteket uj házakra, uj automobilokra, uj mosógépekre, uj hütőgépekre stb. szeretnék cserélni és ezt nem tehetik, mert nincsen belőlük elegendő. Mig azt nem érik el, hogy a termelés arányba kerüljön a keresettel — és ehhez még hosszu hónapok kellenek — addig mindig számitani lehet arra, hogy sokan titokban is egészen fantasztikus árak fizetésére is hajlandók.

A MUNKA FRONTJÁNAK

rendbehozása a legfőbb feladat, hogy megszünjenek a sztrájkok és megkezdődhessék igazában a termelés. Amig ezt nem tudja a kormányunk biztositani, addig a dollár vásárló értékének csökkentése mindig kisérteni fog. A termelés megindítása a lehető legsürgősebb feladat és ennek a módját kell megtalálni.

Az automobil munkások frontjának a mult héten a legérdekesebb eseménye az volt, hogy az uj Kaiser-Frazer-gyár megegyezett a szervezettel és erről az egyezségről Thomas, a United Automobil Workers elnöke azt mondta, ez a legjobb szerződés, amit az automobil munkások szervezete valaha kötött.

A szerződésben biztositott munkabéreken felül még bónust is biztositottak a termelt kocsik után a munkásoknak, valamint azt is, hogy ha a General Motorssal a unionnak olyan szerződést sikerül kötnie, mely magasabb béreket jelentene a munkásoknak, mint amilyent a Kaiser-Frazer szerződés biztosit, akkor ezt a szerződést is módositják és biztositják ugyanazt az alapbért, amit a General Motors fizet.

AZ AUTOMOBIL IPAR

munkásainak körében arról is beszélnek, hogy Fordékkal is közel vannak a megegyezéshez és ugy vélik, hogy ennek nyomán sikerül majd végre a General Motors munkásainak a szerződést is tető alá juttatni. Azt remélik, hogy az uj szerződés legalább 15—20 százalékos fizetésemelést jelent.

AZ ACÉLMUNKÁSOK

frontján azt remélik e sorok irásakor, hogy hétfőn nem kell abbahagyniok a munkát és nem kerül sztrájkra a sor. Pénteken a union és az acéltröszt megbizottai ujból leültek tárgyalni és lehet, hogy mire e sorok nyomtatásba kerülnek, már meg is egyeztek.

Az acélbárók tudvalevőleg azt mondták az első perctől, hogy csakis abban az esetben adhatnak munkásaiknak javitást, ha viszont a kormány megengedi az acél árának emelését. Tonnánként hét dollárral kivánták emelni az árakat. — Chester Bowles, az Office of Price Administration vezetője viszont a leghevesebben ellenezte az áremelést. Elnökünk erre ténymegállapitó bizottságot küldött ki — amely az áremelést javasolja. Ha ezt megkapja az acélipar, javitást kapnak a munkások. Persze azt hangoztatják, hogy nem napi 2 dollárt, mint amennyit a union kiván, hanem kevesebbet.

A HUSIPAR

munkásai is azt remélik, hogy az ő ügyüket is sikerül elintézni ugy, hogy nem kell abbahagyni a munkát. A legérdekesebb a husipari munkások ügyében, hogy a nagyobb darab kenyérért folytatott harcban végre egymásra találtak az AFL és a CIO husipari munkás szervezetek és ezuttal először nem egymás ellen, de egymás mellett harcolnak munkaadóikkal. Általában el lehet mondani, hogy a husipari munkások harcát vezetőik ügyesen vezetik, a közönséget helyesen és ügyesen informálják a helyzetükről. Hihető, hogy harcuk eredményesen is végződik majd.

A KÜLPOLITIKAI FRONTUNKON

még mindig azt rebesgetik, hogy Truman elnök és Byrnes külügyminiszter között nincsen meg a szükséges összhang. Hirek szerint Truman elnöknek nem tetszett, hogy Byrnes Moszkvában sulyos kérdések-

(Folytatása a 7-ik oldalon)

WELCH, W. VA.

Betétei BIZTOSITVA vannak a környék magyarjainak küldjük ÜDVÖZLETÜNKET banküzlet minden ágában szivesen állunk rendelkezésükre.

McDowell County National Bank

WELCH, W. VA. -:- Tel: 2

Kölcsönök alacsony bank-kamatra

— A Federal Deposit Ins. Corporation tagja. —

-:- Betétei $5.000.00 erejéig biztositva vannak. -:-

ÜDVÖZLET A WEST VIRGINIAI MAGYAROKNAK!

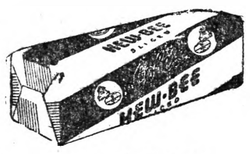

"Nyugodt lelkiismerettel vegye ezt a kenyeret és büszkén tegye az asztalára!"

COLE'S Kew-Bee Bread

Welch, W. Va. - Beckley, W. Va. - Bluefield, W. Va.

Csakis elsőrangu, országszerte ismert kitünő nevü férfiruhakellékeket árulunk. — Köszönjük a magyarság szives pártfogását

SILVER BRAND CLOTHES

ÁRULUNK: Hart Schaffner & Marx és Hyde Park férfiruhákat, Arrow ingeket, nyakkendőket és zsebkendőket, Stetson kalapokat, Interwoven harisnyákat, Nunn Bush és Jarman cipőket.

BECKLEY, W. VA. WELCH, W. VA. LOGAN, W. VA.

McDowell County-nak legnagyobb ékszerüzlete szives üdvözletét küldi a magyarságnak! Szebbnél-szebb ékszerek, ajándéktárgyak, gyémántok, fülbevalók, gyürük, nyakláncok, stb.

U. S. JEWELERS

McDowell County's Largest Jewelers

WELCH, W. VA. 77 McDowell St.

War W. Va.-i üzlet: 110 Main Street

Bulova, Elgin, Waltham, Hamilton, Gruen, Longines órák képviselete!

MAGYAR BÁNYÁSZOK! JÓ FARMJAINK, KICSIK, NAGYOK VANNAK A KÖRNYÉKEN! MINDENFÉLE INGATLANOK, HÁZAK, STB.

LILLY LAND CO.

Főiroda: Princeton, W. Va.

Képviseletek: Welch, Bluefield, Beckley, Pineville, Rainelle, W. Va. és Pearisburg és Roanoke, Va.

Welch-i iroda: F. W. HERVEY 257 Virginia St. Tel: 170

Beckley iroda: V. T. LILLY, Raleigh County Bank Bldg. Tel: 6371

Esküvói csokrok! Virágok bármely alkalomra. Temetési koszoruk $4-tól feljebb. Ajándéktárgyak! — Meleg üdvözletünk számos derék magyar barátainknak!

FOSTER'S

FLORAL AND GIFT SHOPPE

Box 985. — 28 Elkhorn St., Welch, W. Va.

Nappali telefon: 145. Éjjeli telefon 915J

A Florists' Telegraph Delivery Ass'n tagja vagyunk

RECAPPING

nem "háborus bébi" minálunk. Sok évi gyakorlatunk van ebben! Mig nem késő — kocsi gummiját hagyja recappoltatni nálunk

HOOD'S TIRE SHOP

J. R. Moore, Mgr. Welch, W. Va. 176 McDowell St. Tel: 605-J

US TIRES

ÉRTÉKELJÜK A MAGYAROK PÁRTFOGÁSÁT!

Nagy butor és vasáru készletünk van. — A hires KYANIZE festék és floorpolish képviselete! — Lószerszámok, kályhák, háztartási kellékek stb.

WELCH HARDWARE & FURNITURE CO.

121 McDOWELL STREET

(A Fire Station mellett)

P. O. Box 467. Telefon: 11 WELCH, W. VA.

B. S. BREEDING, Mgr. MIKE DEFURIA

HIRDESSEN LAPUNKBAN

WELCH, W. VA.

HOZZA HOZZÁNK RECEPTJEIT!

Annak elkészitése legfontosabb üzletágunk. Száz és száz gyógyszertár kelléket vásárolhat nálunk!

FLAT IRON DRUG STORE

DRUGS — STATIONERY — CIGARS

SUNDRIES — SODAS

WELCH, W. VA. TEL.: No. 80

AJÁNDÉK szükségleteit szerezze be nálam Mindent elkövetünk, hogy meg legyenek elégedve. Ékszer, óra, gyürü, Fostoria üvegáruk, ajándéktárgyak, stb.

DAVIS

ÉKSZER ÉS AJÁNDÉK ÜZLETE

JAVITÁS JÓTÁLLÁS MELLETT

103 McDOWELL ST. — Telefon 49

Welch, W. Va.

Igen nagy készletben vannak ajándéktárgyaink! Szebbnél-szebb játékok, kézihimzett abrosz, ágyterítő, stb. — Kézi csipkés asztalkendők, stb. — Számos megelégedett magyar vevőnk van!

TYSON & CHRISTIAN

FIRESTONE GYÁRTMÁNYOK KÉPVISELŐI

44 McDowell Street Welch, W. Va.

Telefon: 157J

Bármily férfiruhakelléket vásárol tőlünk, meg lesz elégedve!

Hálásak vagyunk pártfogásáért

MEN'S SMART SHOP

A City Hall mellett.

WELCH, W. VA.

MANHATTAN ingek, sportswear, nyakkendők és alsóruhák; KNOX kalapok, VAN HEUSEN ingek és sportswear, HOLEPROOF harisnyák, BEAU BRUMMELL nyakkendők, PIONEER suspender, nadrágszij, harisnyatartó, BRENTWOOD szvetters és sportswear, JANTZEN szvetters, SWANKS ékszerek férfiaknak, stb.

Vigyázzon szemeire, mig nem késő. Szemüveg javitás, csiszolás! Mérsékel árak! Minden munkát személyesen végzek. Welch-i iroda nyitva egész héten át.

Dr. A. J. Martin

OPTOMETRIST

Welch, W. Va. Tel: 95

(First National Bank Bldg.)

Rendelő: hétfőn, szerdán és pénteken

Bluefield, W. Va. Tel.: 3205

(Coal & Coke Bldg.)

Rendelő: Kedd, csütörtök, szombat

"EASY TO PAY —— ON THE LEWIS WAY"

Jöjjön be hozzánk! — Berendezzük házát. — Könnyü részletek.

The LEWIS FURNITURE Co.

Telefon 176 Welch, W. Va.

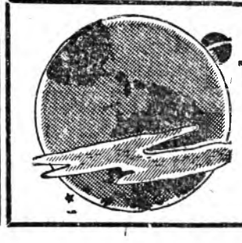

SZIVÉLYES ÜDVÖZLETÜNK WELCH ÉS ÉS VIDÉKE MAGYARJAINAK!

The O. J. Douglas Mortuary

R. E. L. DOUGLAS, tulajdonos

Kápolna és betegszállitó autó!

Douglas Funeral Home, War, W. Va.

WYOMING STREET WELCH, W. VA

NAPPALI ÉS ÉJJELI TELEFON: 86.

TANÁCS

A mult, a jelen, a jövő szorosan egymásba kapcsolódnak. Harmincót éves gyakorlat és komoly sikerek. Levélbeli megkereséshez mellékelien 1 dollár keszpénzt és 10 centet bélyegekben. Irja meg korát, nemét és hajszinét. Pontos és gyors válasz. Családi, szerelmi és üzleti tanácsok a legnagyobb titoktartás mellett.

ZONCICH TÓTH JOLÁN

1055 W. Sample Street

South Bend 19, Ind.

WAR, W. VA.

Nagy készletü őszi nőikabátok, stb. érkeztek!

Ruha, cipő, kalap, stb. az egész család részére!

ÜDVÖZLET A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁNAK!

Nagy készletünk van gyermekáru cikkekből!

KÖSZÖNJÜK PÁRTFOGÁSÁT!

THE STAR STORE

W. M. JABER, tulajdonos

"HOME OF BETTER VALUES"

WAR, WEST VIRGINIA

OAK HILL, W. VA.

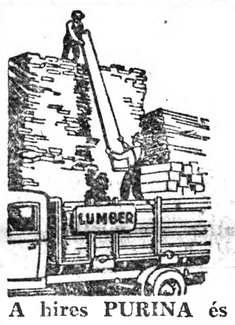

VÁSÁROLJA TŐLÜNK ÉPITKEZÉSI ANYAGJAIT!

Jutányos árak! Pratt & Lambert festmáz, Acme házfesték - Philip Carey tetőanyagok és festék - Cement, üveg, stb.

Mankin Lumber Co.

Building Materials - Contractors

340 Central Ave Telefon 51

Oak Hill, W. Va.

GLEN KINCAID üzemvezető

A hires PURINA és TUXEDO takarmányliszt képviselői. Vásáolja ezeket tőlünk!

Kitünő áru, mérsékelt árak. Tartós butorok, PHILCO radio és FRIGIDAIRE képviselői! KIRUHÁZZUK AZ EGÉSZ CSALÁDOT!

Home Outfitting Co.

C. O. O'Dell, Mgr.

Tel: 315 Tel: 3076

Mt. Hope, W. Va. Sophia, W. Va.

OAK HILL, W. VA.

Tel: 215

TÖBB MINT 40 ÉVE SZOLGÁLJUK A KÖRNYÉKET!

Pénze teljes biztonságban van bankunkban. Sok magyar család évtizedek óta ügyfelünk. Szivesen állunk az ön rendelkezésére.

Merchants & Miners National Bank

C. R. HILL, Pres.

Oak Hill, W. Va. Telefon 40

Member Federal Reserve System. — City, State and Federal Depository

Member Federal Deposit Insurance Corporation

KIMBALL, W. VA.

Baromfi és mindenféle izletes, friss hus állandóan kapható üzletünkben. — 35 éve szolgáljuk a környéket! — Elsőrangu füszerüzletünk szivesen áll rendelkezésére.

A. P. WOOD

"HOME OF GOOD EATS"

KIMBALL, W. VA. TEL.: 9381

McMECHEN, WEST VIRGINIA

MEGBIZHATÓ

A legkisebb részletre is lelkiismeretes körültekintéssel vigyázunk.

B. W. RIGGS

FUNERAL HOMES

AMBULANCE SERVICE

Moundsville, W. Va. Telefon 610

McMechen, W. Va. - Tel. Benwood 99

"ISTEN RABJAI"

Irta: GÁRDONYI GÉZA

(Folytatás)

Akkor beszélte a priorissza, hogy Margitka a kapitoliumban büntetést térdepel, és a hét bus zsoltárt mondja. Azt a vétséget követte el, hogy mikor a társaival játszott, felfutott az ölfára és lebeszélgetett a kőfalon át valami szigeti fiunak. Megszidták persze.

Jancsi megrezdült. Elvörösödött. Aztán lehunyta a szemét és elszinteledve nézett a földre.

IX.

Este Marcellusz atya visszatért a Szigetre. Ugyanakkor megjelent a szerzetben a generális is. Fáradt volt és egy szót se beszélt.

A vacsorán a biblia-olvasást folytatták, csakhogy latinul.

Az ebéd és vacsora között csak annyi volt a különbség, hogy a tálalást fönt kezdték a generális fráternél.

Jancsi csak vacsora után látta a hálószobájukat. Öten háltak benne: ők ketten meg Dsidsiken, Timó és egy harmadik fiatal fráter, aki délben az asztalnál szolgált. Az is tizenhat éves forma legényke volt, nappal is álmos szemü, hallgatag szőke fiu. Azt Máténak hivták.

A szobában hat ágy volt. De se lepedő, se vánkos, csak keményre töltött szalmazsák és takarónak egy könnyü gyapju pokróc.

A noviciusok lefekvés előtt megmosták a lábukat a kutnál, s ujra felszijjazták a sarujokat.

A dormitoriumban aztán egy szót se szóltak egymáshoz. Jakab jellel mutatta meg Jancsinak a helyét. Nagy ágy volt az, de csak maga feküdt benne. A Máriaképük fölött kis pohár-mécs égett. Annak a lángja csak éppen a képet világitotta meg, s időnkint sercegett.

Jancsi mingyárt elaludt, ahogy lehajtotta a fejét s talán legkorábban ébredt.

Elbámult, hogy hol van? Aztán meg azon csodálkozott, hogy mind a négy novicius csuhásan fekszik az ágyban. Még a saru is rajta van a lábukon, szijj is a derekukon.

A kápolna harangja megcsendült. Arra a négy novicius fölserkent. Mintha a hajoknál fogva rántották volna fel őket, ugy ugrottak ki az ágyból.

Jakab az ajtóhoz sietett. Nyikorintott egyet a kulcsal s tártan hagyta.

A kelő nap fénye pirosas fénnyel özönlött be a szobába. Kakasszó hangzott az udvarról. Reggeli levegő friss lehelete járt egyszerre a szobában.

Jakab széket tett a szoba közepére, s a székre tálat. A tálba vizet öntött a kupából.

Elsőnek Timó mosdott. A többi is derékig levetette a csuháját s várt Timóra, hogy végez.

A mosdás csak lics-locs, egykettőre megvolt. Száraz agyaggal mosdottak. Amelyik megmosdott kilocsantotta a tál vizét az udvarra.

A négy fráter aztán a Mária-kép elé csoportosult. Latinul egyszerre mondották az Áve Máriát, utána meg felváltva a szent mondásokat.

Jancsi jámboran mögéjük állt. Keresztet vetett mikor ők vetettek, fejet hajtott mikor ők hajtottak, és álmélkodott, hogy mennyire tudnak latinul. De mégis elunta aztán.

Szórakozottan nézett körül.

A szeme megállt az egyik ágyon. Valami furcsa vánkos van ott. Timónak ágya az. Közelebb hajol, akkor látja, hogy a vánkos nem egyéb, csak egy tuskó.

A fráterek végezték már az officiumot. Jancsi megszólalt:

— Timó bácsi . . .

Többet nem mondhatott. Timó visszakézzel oly gyorsan csapott a szájára, hogy az orra vére is kipreckelt.

A fiu sirva fakadt.

Jakab mérges arccal fordult Timónak és heves kézmozdulatokkal magyarázott valamit, mint ahogy a siketnémák szoktak beszélni.

Aztán megragadta Jancsi karját és a tálhoz vonta. Lerántotta róla az inget, és megmosdatta. Közben lassan a fülébe sugott:

— Lám, mondtam: ne beszélj!

De Jancsi még törülközés közben is sirt, bühögött. Gyülölettel nézett Timóra. Aztán a tatár fiura fordult a szeme. A tatár a fejét a válla közé vonva nevetett.

Akkor meggyülölte a tatárt is.

Kiléptek a folyosóra. Ott az álmosszemü Máté neki fordult Timónak:

— Ne haragudj azért, amit mondok: nem lett volna szabad megütnöd a fiut. Nincs még beöltözve.

— Megsértette a helyet. — felelte Timó indulatosan. Ha egyszer bent van, tisztelje a regulát.

S kérdőn nézett a többi noviciusra.

— Nincs igazad, — mondotta Dsidsiken mosolygó szemmel.

És Jancsihoz fordult:

— Megijedtél?

Jakab is a fejét rázta:

— Durva voltál Timó, bocsáss meg. A fiu csak tegnap érkezett.

— De tudnia kellett a veszteglésről.

— Tudta, — felelte Jakab, — de nem szokta.

— Jó — szólt komolyan Timó, — a mester elé terjesztem.

Fel és alá jártak az udvaron. Jancsi már nem haragudott a tatárra, de azért kedvetlen volt. Érezte, hogy hibát követett el, de abban a pillanatban megfeledte az intést. Kiváncsi volt maga is a mester itéletére.

Az udvar harangocskája másodszor is csendült. Betértek a templomba.

A szerzetnek az oltár körül volt padja. Két csoportban ültek, jobbról és balról, mint püspöki templomban a kanonokok. A prior jobbról ült legelől.

Imádkoztak, énekeltek, de mindent hangosan és latinul. Hol az egyik csoport zugott egyszerre, hol a másik. Olykor egy rövid szóra hosszu mormogással imádkoztak, olykor meg a hosszu szóra csak röviden felelt a másik csoport.

Jancsi nagy maga-untában a plafonfestményt nézegette. A mennyországot ábrázolta az a festmény. Középen egy öreg szakálas félmeztelen ember, mellette egy fiatal hasonlóképpen félmeztelen nagy keresztet tartva. Fölöttük fehér galamb. Körülöttük püspökök, papok, apácák és angyalok. Másféle ur is látszott vagy öt, csak szürös gatyás ember nem volt a társaságban.

A hosszu imádkozás után mise következett.

A misét Rudolf orvos munkálta. Akkor már külső hivek is ültek hátul a padokban.

Mise után Jancsi azt vélte, hogy vége a reggeli ájtatosságnak, de a szerzet továbbra is ott maradt. Felváltva imádkoztak, mint mise előtt.

De már arra Jancsi még se volt kötelezve, hogy azt is végig-unkodja: Jakab megérintette a kezét. Az öt novicius lábujjhegyre kelt: kimentek.

Fölsiettek az emeletre és seprüt fogtak: sorra söpörték a cellákat.

Jancsi persze Jakabbal söpört. A cellák egyformák voltak. Csak a lektor szobája különbözött a többiétől. Tágabb is volt, világosabb is. Az asztalán sok teleirt papiros hevert. Téntaszagot lehelt ott még a fal is.

A papiros-lapokon fekete barázdák vonultak végig. Oly vastagon irt a barát, hogy bizonyára elirt egy nap egy bögre tentát.

De tenta volt bőven. Apró cserépedényekben állt mindenféle szinü. Volt ott kék is, piros is, sárga is, sőt egy aranyos is. A fedőkről lehetett látni, melyik milyen szinü.

Az iróasztal az ablakfülkében állt. A tetején egy félbenhagyott lap, meg sok tentás-orru, vastag ludtoll. Alól egy rekeszben köpcös, csatos, bőrkötésü könyvek.

A szoba közepén egy másik asztalon három beirott lap hevert. Bizonyára száradni tette oda a barát.

— Hozzá ne nyulj egyhe se! — intette Jakab. — Te csak a padlót söpörd!

S ronggyal törülte körül az asztalt meg a tentás szilkéket. A papirosokra csak ráfujt.

A lektornak nem volt ágya, csak feszület az ablaka mellett. A feszület mellett ott is korbács lógott.

Jancsi buzgón söpört. Egyszer kiszemlélődött az ablakon.

Látta, hogy a barátok sétálnak odalent és beszélgetnek. Timó alázattal áll a mester előtt s a mester a tenyerét rázogatva beszélt neki.

Jakab rászólt:

— No ne málészkodj! Gyere!

Átsiettek egy másik szobába. Közben Jancsi benézett a tárt ajtón át valami három cellába. Bizony azok se különböztek a többiétől. Csak épp a könyves polcon hevert több-kevesebb könyv. De sehol se több háromnál.

A söprés nem tartott tovább negyedóránál.

Akkor ők is lementek.

Az udvaron Timó összeszólitotta négyüket, akik egyszobában háltak és komolyan szólott:

— A mester is rosszalja, hogy ezt a fiucskát megütöttem. Csak dorgálni lett volna jogom. Ezért kisfiu arra kérlek, hogy bocsáss meg nekem!

És féltérdre ereszkedett a gyermek előtt.

Jancsi bámulva nézett rá. Igy még nem beszéltek övele. Nem tudta, mit szóljon.

— Megbocsátasz?

Jakab a fülébe sugott:

— Nyujtsd a kezedet és mondd: megbocsátok.

(Folytatjuk)

MAGYARORSZÁGI HIREK

AKI BEVEZETTE MAGYARORSZÁGON A GESTAPO-MÓDSZEREKET

A háborus bünösök kihallgatása során a politikai rendőrség Árbócz Jánosnak, a hirhedt csendőrnyomozónak ügyével foglalkozott. Árbócz János a csendőrnyomozó-osztály tagja volt, majd később alezredesi rangban az osztály vezetője lett. Még a német megszállás előtt, mint a nyomozóosztály egyik vezető tagja, éles harcot inditott az ugynevezett baloldali elemek ellen, amelyek során számtalan embert kinzott meg a csendőrnyomozó-osztály titkos kihallgatási kamráiban.

Közeli kapcsolatot tartott fenn a svábhegyi Gestapoval és az SS-el, amelynek besugója is volt. Rövidesen bevezette Magyarországon a Gestapo-módszereket. A csendőrnyomozóosztály vastagon kipárnázott kihallgatási kamráiban villamosvezetékeket szereltek fel és erős reflektorokat. A villanyvezetékeket rákapcsolták a kihallgatott kezére és lábára. Órákon keresztül kinozták ilyenmódon áldozataikat. Kedvenc szórakozása volt, hogy gumizott vászonszalagokat ragasztott a szerencsétlenek hátára és mellére és azokat letépte ugy, hogy az illetők bőre is lejött a vászonszalaggal együtt.

Árbócz János volt az, aki a Bajcsy-Zsilinszky-féle ellenállási mozgalom "kiirtására" vállalkozott. Ő vezette a nyomozást ebben az ügyben. Bajcsy-Zsilinszkyék környezetében akadt egy áruló. Árbócz megbizottainak sikerült a szabadságharcosok sorába férkőzni s igy el tudta fogni a társaságot. Kihallgatása során többek között a következőket mondotta:

Én csak katona voltam, parancsot teljesitettem. Igaz, hogy bizonyos vallatási módszereket alkalmaztunk, de ezeket tudomásom szerint mindenütt alkalmazták az egész világon. A vallatási módszerekre vonatkozólag a Gestapótól különleges kiképzést kaptam. Vakon teljesitettem kötelességemet, ez volt minden . . . ártatlan vagyok.

A csendőrhóhér is ártatlanságát hangoztatja. Mindent feletteseire tol s mikor elébe tárják a bizonyitékokat, a Budapesten és Sopron-Kőhidán kivégzett mártirokkal kapcsolatban, csendesen megjegyezte:

— Elismerem, hogy résztvettem a kihallgatásokon és megjegyzem, mindnyájunk bámulatára rendkivül hősiesen viselkedtek a lefogottak.

Amint a vallomásból kiderül, a Gestapo kémhálózata mindenüvé elért Magyarországon. — Tulajdonképen németek irányitották a legfontosabb szervezet, a náciérzelmü magyar tisztek segitségével. Kézrekerültek a vizsgálat során bizonyos feljegyzések is, amelyek azt bizonyitják, hogy Árbócz és társai tetemes összegü pénzt kaptak rendszeresen a németektől.

Árbócz alezredes vallomása fényt derit az ellenállási mozgalom elárulásának drámai történetére is.

HELYREÁLLITOTTÁK A KAPOSVÁRI CUKORGYÁRAT

Kaposvárott a visszavonuló nácik felrobbantották a Dunántul egyik legnagyobb cukorgyárát.

A munkások hónapokig tartó munkával helyrehozták a rombolásokat és a most meginduló cukorgyártási idény alatt a gyár teljes üzemmel fog dolgozni.

—v—

VISSZAVISZIK AZ ELHURCOLT GÉPEKET

Budapestre érkezett a külföldre hurcolt magyar javak első szállitmánya, tizenkilenc vagon szerszámgép. A gépekből tizennyolc vagont a budapesti, egy vagont pedig a győri MÁVAG kapott meg.

Patricia Auman 17 éves pasadenai leányt választották meg királynőnek a californiai rózsa ünnepségén

AZ ÁGFALVI VOLKSBUNDISTÁK FELGYUJTJÁK HÁZAIKAT, HOGY A MAGYAR TELEPESEK NE KÖLTÖZHESSENEK BE

Az osztrák-magyar határ közelében levő községekben erélyes tisztogatást rendelt el a vidéki rendőrség. Megállapitották, hogy ezek a falvak a volksbundisták legfőbb telepei voltak.

Ágfalva egyike volt a legjobban fertőzött községeknek. Lakosságának 80%-a volksbundista volt és fiatalsága kivétel nélkül SS-katonának jelentkezett.

Az ágfalvi volksbundistákat néhány héttel ezelőtt összeirták és megkezdték elszállitásukat. Az üresen maradt lakóházakba magyar telepesek költöztek volna be, ha erre lehetőség lett volna.

De a lakásokat, az elhagyott házakat nem lehetett elfoglalni, mert mire a magyar telepesek megjelentek, a házak — leégtek.

Az ágfalvi volksbundisták nyiltan kérkedtek, amennyiben arra kényszeritik őket, hogy Ágfalvát elhagyják, ugy egy éjszaka a falut felgyujtják és felperzselik.

A budapesti politikai rendőrségre is érkeztek jelentések az ágfalvi volksbundista svábok terrorhadjáratáról és a mint értesülünk, most rendőrkülönitmény fékezi meg az ágfalvi volksbundistákat és biztositja a lakóházakat és tanyákat az odaérkező magyar telepesek számára.

—v—

TIZEZER HALOTT BUDAPEST PARKJAIBAN ÉS UDVARAIN

Budapest terein, de a magánházak udvarán, sőt pincéiben is sirok domborulnak. Ez a szokatlan temetési mód akkor vált szükségessé, amikor a főváros ostroma alatt a golyózáporban nem lehetett az elhunytaknak megadni a kellő végtisztességet és a sulyos életveszedelemben a hozzátartozók nem tudták a halottat a temetőbe kikisérni.

A nagyobb tömegsirok, amelyek a parkok és a pesti bérkaszárnyák udvarán emelkednek, a nyilashordák kegyetlenkedéseinek kiáltó tanuságtevői.

Budapesten a Községi Temetkezési Intézet becslése szerint mintegy nyolc-tizezer ilyen ideiglenesen eltemetett holttest van. Ezeket most kihantolják. Hirdetés jelenik meg, amely közli a feltételeket.

Hivatalos helyen megállapitják: közegészségügyi követelmény az, hogy a magánházak udvarán, közterületeken, parkokban, telkeken stb. nyugvó holttesteket a temetőkbe helyezzék át.

HAZABOCSÁTOTTÁK AZ ÖSSZES MAGYAR TISZTEKET A HAJMÁSKÉRI FOGOLYTÁBORBÓL

A Szovjetunio a Hajmáskéren összegyüjtött hadifogoly magyar tiszteket, számszerint 79-et október 30-án ünnepélyes körülmények között szabadonbocsátotta.

Remény van arra, hogy a Szovjetunioban lévő magyar hadifogoly tisztek is rövidesen hazatérnek.

—v—

DOLGOZIK A RECSKI ARANYBÁNYA

Az iparügyi minisztérium ércbányászati osztálya helyreállittatta a téli harcok során sulyosan megsérült recski állami aranybánya termelésen kivül álló részeit és október 15-én az egész bányában megindult a rendszeres termelés.

Az igazgatóság a Nemzeti Bankkal tárgyal az arany átadására vonatkozólag és az arany értékére adandó előleg módozatairól.

KEYSTONE, W. VA.

Mindent elkövetünk, hogy a magyarság pártfogását kiérdemeljük

Patton Funeral Home

Phone 53 Keystone, W. Va.

R. H. BENNETT

Northfork Funeral Home

Phone 324 Northfolk, W. Va.

"AZ ERŐS BANK, MIT IDŐ ÉS PÁNIKOK KIPRÓBÁLTAK"

The First National Bank

Keystone, W. Va.

A szövetségi betétbiztositó intézmény tagja

TELEFON 77

KÖLCSÖNÖK KEVÉS KAMATLÁB MELLETT

KELET — OHIO

MOSÓGÉPEK és FŐZŐKÁLYHÁK

MAYTAG TAPAN

rövidesen kaphatók!

Del Vecchio Hardware

PHONE 136 PUBLIC ROAD

YORKVILLE, OHIO

Üdvözlet sok magyar vevőnknek! Köszönjük pártfogásukat.

KÖSZÖNJÜK A MAGYARSÁG PÁRTFOGÁSÁT

Household NEEDS

Allen Hardware

Vasáru cikkek B.P.S. festékek, üveg, linoleum, falpapir, vizvezetéki kellékek, stb.

TILTONSVILLE, OHIO TEL: 123

Pártolja Hirdetőinket

BLUEFIELD, W. VA.

Több mint 14 éve szolgáljuk a környéket.
All Types — Floors — Tiles — Materials
Pénzt spórol meg, ha tőlünk rendel

CARTER
FLOOR SANDING & TILE COMPANY
1205 BLUEFIELD AVE. — Tel: 149
Bluefield, W. Va.

GARY W. VA.

Üdvözöljük az itteni magyarságot, kedvelt ujságjuk, a "Magyar Bányászlap" utján

A. N. HARRIS & CO.
GENERAL MERCHANDISE
Gary, W .Va.
Baromfi — Friss husok — Gyümölcs, főzelék, stb. — Majestic fütőkályhák.

ZENITH RÁDIÓK, Mosógépek. Villanyhütőgépek. Takarmány. Festék, Falpapir, Ruha.

POCAHONTAS, VA.

Melegen üdvözöljük sok derék magyar vevőinket.
Csupa elsőrangu árucikkeink vannak.

Pocahontas Fuel Stores
"The Best Place To Shop After All"
Pocahontas, Va.
J. P. Curtis, Manager of Stores

MULLENS, W. VA.

Csakis elsőrangu, általánosan hirdetett árucikkeket árulunk. — A hires HART-SCHAFFNER-MARX RUHÁK, DOBBS és STETSON KALAPOK, WILSON INGEK, PIONEER ÖVEK, NUNN-BUSH CIPŐK, stb., stb.

N. D. TRENT CO.
MULLENS, WEST VIRGINIA
Köszönjük a magyarság pártfogását!

MOUNT HOPE, W. VA.

INGATLANRA KÖLCSÖNT ADUNK jutányos bank kamatra

A banküzlet minden ágában szivesen állunk a magyarság rendelkezésére. - Köszönjük pártfogásukat.

Bank of Mount Hope
Az FDIC. által betétjei biztositva vannak 5000 dollárig
Mount Hope, W. Va. - Telefon 260
W. G. POTTER, Cashier

ÜDVÖZÖLJÜK
a környékbeli magyarságot kedvelt ujságjuk, a "Magyar Bányászlap" utján. — — Bármily építkezési anyagot és vasárut tőlünk jutányosan beszerezhet. — Köszönjük a pártfogását.

Mount Hope Lumber Company, Inc.
Iroda Tel.: 142 —— MOUNT HOPE, W. VA. Telep Tel.: 126
A jó minőségü Martin Senoir festék, Carey és Bird tetőanyag itt vásárolható

WHEELING, W. VA.

Tervezünk — Építünk — Finanszirozunk!
Ha építeni óhajt, vagy bármily építkezési anyagra van szüksége, nézzen be hozzánk!
Lumber and Building Requirements

The Keller Lumber Company
4356 Wood Street Wheeling, W. Va.
Telefon: 692 és 693

Több mint 100 éves multunk legjobb garancia
MINDÉG ÉRTÉKELTÜK A MAGYAROK BIZALMÁT

Kepner Funeral Home Wheeling, W. Va. Tel. Whg. 1617
CRIDER KEPNER Funeral Home Elm Grove, W. Va Tel. Elm Gr. 2920
South Side Kepner Funeral Home 36th & Jacob St. Tel. Whg 840

Méltányos árakon a legtökéletesebb temetkezési és betegszállitási kiszolgálást adjuk (43-IV-30)

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

HETI SZEMLE

(Folytatás az 5-ik oldalról)

ben engedményeket tett anélkül, hogy előbb ezekhez hozzájárulását kérte volna.

Truman elnök állitólag nem ért egyet Byrnessel abban, hogy Iran és Törökország ügyében elfogadta az orosz álláspontot, miszerint ezek az ügyek nem tartoztak a moszkvai értekezlet elé.

KÜLFÖLDÖN LEVŐ

fiaink egymás után demonstrációkat rendeznek állomáshelyeiken és azt követelik, hogy szállitsák őket mennél előbb haza. Szerintük hadvezetőségünk sokkal több katonát tart külföldön, mint amennyire valójában szükség van. Ők ugy vélik, nagyon sokkal kisebb helyőrségekkel is rendet lehet tartani a legyőzött országokban.

Hadvezetőségünk szerint a hazaszállitás lassitására azért van szükség, mert nincsen annyi kiképzett ujonc, amennyire szükség lenne és toborzás utján nem maradtak annyian szolgálatban, hogy a hazatérőket pótolni lehetne.

A demonstrációk nyomása következtében azonban Eisenhower vezérkari főnökünk intézkedett, hogy akikre nincsen feltétlenül szükség, azokat mennél előbb juttassák vissza ebbe az országba.

AUSZTRIA

kormányát elismerte kormányunk és Anglia is a mult héten. Ez azt jelenti, hogy most már ezzel az országgal is felvesszük a diplomáciai kapcsolatot, de nem azt, hogy most már Ausztria kormánya teljes cselekvési szabadságot élvezne. Tudjuk, hogy megszállt országban nem a kormány, hanem a megszálló hatalom a legnagyobb ur és ebben a tekintetben a kormány elismerés se jelent változást.

MAGYARORSZÁG

követe: Szegedy-Masszák Aladár személyzetének egy, részével már megérkezett Washingtonba és a szülőháza követsége most már hamarosan meg is kezdheti müködését. Arról még nincsen hir, hogy a konzulátusok is megkezdenék müködésüket, de valószinü, hogy az sem késik sokáig.

Jó lesz ez, mert hiszen a háborus évek alatt az itt élő magyaroknak sok olyan ügyük halmozódott fel, melyeknek elintézéséhez a konzulátusok igénybevételére szükség van.

JÖNNEK MÁR A LEVELEK

az óhazából, végre valójában első kézből érkeznek hirek azoknak, akiknek szeretettjei életben maradtak. Sajnos, akik leveleket kaptak, szinte egyöntetüen szomoru hirekhez jutottak, ami előreláthető volt. Abból az országból jó hirekre hosszu ideig senki nem számithat.

A levelek érkeztével majdnem egyidőben az amerikai posta tudatta a közönséggel, hogy most már 11 fontos csomagok is küldhetők Magyarországba. A szállitási dij 1 dollár 87 cent. De biztositani e csomagokat nem lehet, mindenki saját veszélyére adhatja azokat fel.

AZ ORVOSI TUDOMÁNY elismeri a méhfullánk mérgének enyhitő hatását rheuma ellen. Ezt tartalmazza a "MUSCULAID", TÓTH JÁNOS, volt amerikai egyetemi méhészeti szakértő találmánya, amely enyhitőleg használható arthritis, rheuma, viszketegség, csipő- és derékfájás, visszértágulás, görcs és hülés eseteiben. Kérjen ingyenes ismertetést. Pontos cim:
JOHN TOTH, 1143 Hillcrest Drive South Bend 17, Ind.

WILLIAMSON, WEST VIRGINIA

100 MILE-NYI KÖRZETBEN SZIVESEN ÁLLUNK a környék magyarságának rendelkezésére! Butor, vasáru, festék, bányászszerszám, stb. nagy választékban!
A hires ZENITH rádio, THOR mosógép és GIBSON villanyhütőgép képviselete!

PERSINGER SUPPLY COMPANY
Telefon: 472-3-4 WILLIAMSON, W. VA.

Williamson vidék magyarsága gyász esetén keressen fel bennünket.
Jutányos és pontos kiszolgálás.
— Áraink mérsékeltek —

ALLEN FUNERAL HOME
WILLIAMSON, W. VA.

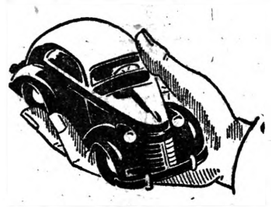

HASZNÁLT AUTOMOBILJAERT A LEGTÖBBET ADJUK!
Szivesen állunk a környék magyarságának rendelkezésére.
Üdvözlet magyar vevőinknek!
Automobilokat, truckokat adunk, veszünk. — Autójavitás!

CITIZENS MOTOR CO.
DODGE-PLYMOUTH DEALERS
Williamson, W. Va. Tel: 884

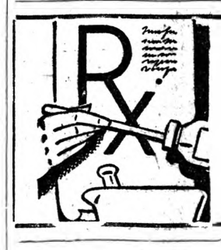

HOZZA HOZZÁNK RECEPTJEIT!
Hozzáértő gyógyszerész áll rendelkezésére! Receptjének elkészitése legfontosabb üzletágunk.
Üdvözlet sok magyar barátainknak!

THE HURLEY DRUG CO.
"PRESCRIPTION A SPECIALTY!"
Third & Logan St. Tel: 733
WILLIAMSON, W. VA.

LOGAN, WEST VIRGINIA

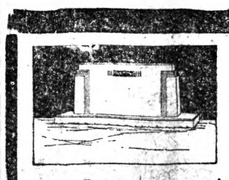

ÜDVÖZÖLJÜK A LOGAN ÉS KÖRNYÉKBELI MAGYARSÁGOT!

Harris Funeral Home
AND
Logan Mercantile Company
509 Main St., Logan, W. Wa. Telephone 516

ÜDVÖZÖLJÜK
A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁT KEDVELT UJSÁGJUK UTJÁN!
Mindig hálásan gondolunk pártfogásukra és azt iparkodni fogunk a jövőben is kiérdemelni.

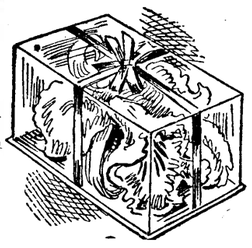

COTTAGE FLOWER SHOP
Logan, W. Va.
215 Main Street Telefon 913

NÁLUNK A LEGJOBB SÖRÖKET VÁSÁROLHATJA

GUYAN DISTRIBUTING CO.
OSE RICHEY, Prop.
Telefon 615 -:- Logan, W. Va.
RED TOP BEER & ALE, W. VA. PILSENER, BUDWEISER BEER, 1884 ALE, BERGHOFF BEER, BRUCKS BEER AND ALE, P.O.C. BEER, MILLER HIGH LIFE, DUQUESNE

MORGANTOWN, W. VA.

Körültekintő gondossággal vigyázunk a gyász óráiban a legkisebb részletre is.

Davidson Funeral Service, Inc.
1344 University Ave. Morgantown, W. Va.

BECKLEY, W. VA.

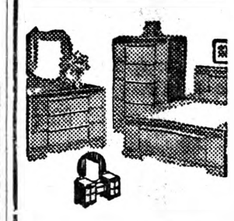

SZIVELYES ÜDVÖZLET BECKLEY ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK!

Pénzt spórol meg, ha nálunk vásárol. — Vasárukban, bányafelszerelésben, stb. óriási készletünk van

BECKLEY HARDWARE & SUPPLY CO
100-102 Heber Street Beckley, W. Va.
— Telefon: 7317 és 7318 —

HIRDESSEN LAPUNKBAN

BECKLEY, W. VA.

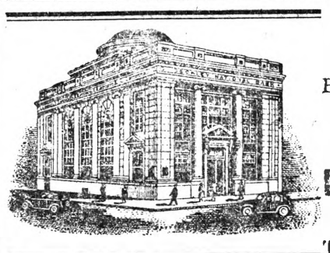

MINDIG ÉRTÉKELJÜK A Magyarság Pártfogását!
Bankunk erős, megbizható!
Betétjei $5,000.00 erejéig biztositva vannak

Beckley National Bank
200 Main Street
Tel. 7336 Beckley, W. Va.

Ha a legjobbat akarja — jöjjön hozzánk!

BECKLEY ICE & FEED COMPANY
Liszt, takarmány, széna, vetőmagvak, mütrágya, baromfi eledel, Sherwin Williams festékek, jég.
TEL: 9389 BECKLEY, W. VA.

HA ÜZLETÜNKBEN VÁSÁROL, SOK PÉNZT TAKARIT MEG!

Mindhárom városban sok derék magyar vevőnk van. — Ezuton küldjük nekik üdvözletünket!

Clark Stores (INCORPORATED)
(ezelőtt: Clark Hardware and Furniture Co.)
Northfork, W. Va. Kimball, W. Va.
Beckley, W. Va. Welch, W. Va.

Beckley, Logan, W. Va. s vidéki magyarok figyelmébe
Ha tőlünk vásárol — meg lesz elégedve
Ha jót, olcsón akar vásárolni, nézze be hozzánk

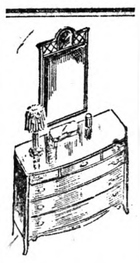

NIXON Furniture Co.
Kitünő butorok és a General Electric villanyfelszerelési cikkek képviselete
ÁRAINK A LEGJOBBAK — NAGY VÁLASZTÉK
BECKLEY, W. VA.
515 NEVILLE ST. 313 PRINCE ST.
LOGAN, W. VA.
120 STRATTON ST. TELEFON: 1611

Hálásan köszönjük BECKLEY, W. VA. környék magyarságának pártfogását!

Raleigh Coca-Cola Bottling Works
Dial 7376
DRINK Coca-Cola

BUY THE SIX-BOTTLE CARTON 25c Plus deposit

CALFEE FUNERAL HOME
800 SO. OAKWOOD AVE. BECKLEY, W. VA.
Gyász esetén forduljon hozzánk
Tapintatos, kegyelletteljes kiszolgálás
—— ÁRAINK MÉRSÉKELTEK ——

— PÁRTOLJA HIRDETŐINKET —

Gyönyörü ajándéktárgyak, üvegáruk, órák, gyürük, nyakláncok, töltőtollak, stb. nagy választékban! — Üdvözöljük a magyarsákot!

BAILEY JEWELRY CO.
BECKLEY, WEST VIRGINIA
320 Neville Street Phone 4352.

VETERÁNOKNAK KÖLCSÖNÖKET KIESZKÖZLÜNK!

Köszönjük a magyarok szives pártfogását!
Mindenféle épületanyagot beszerezhet üzletünkben. — Házát felértékeljük, kölcsönt kieszközlünk.

Hill-Rohrer Lumber Co.
Nagybani és kicsinybeli eladás!
Dial 9375-6 Beckley, W. Va.
a hires LOWE BROS. festék és RUBEROID tetőanyag itt kapható

Kitünő olvasnivalók a Magyar Bányászlap Naptárában -- Ára 60c

50 ÉVES HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ

Nettleton, Pa. — Az itteni kis magyar társadalomban köztiszteletnek és becsülésnek örvendenek Csurda János és neje szül. Klenics Zsuzsanna. Csurda János már visszavonult a bányászattól, a bányatelep közelében szerzett magának kis farmot és otthont.

Ebben az otthonban ünnepli a derék házaspár január 19-én, szombaton egybekelésüknek 50-ik évfordulóját .1896 január 19-én esküdtek egymásnak örök hűséget.

Mindketten Gömör megye Máli községben születtek, 45 éves amerikások.

Lapunknak hűséges olvasói és ezután kivánjuk nekik, hogy még a gyémánt házassági évfordulót is érjék el erőben, egészségben.

BRIDGEPORT, OHIO

SZÁMOS MEGELÉGEDETT MAGYAR ÜGYFELÜNK VAN. — **HAVONTA KISSEBBEDŐ RÉSZLETLEFIZETÉSES KÖLCSÖNÖK!** Ingatlanra kölcsönt adunk, havonta kisebbedő részletlefizetésre. — Betétjei be vannak biztositva.

THE BRIDGEPORT SAVINGS, LOAN AND BUILDING ASSOCIATION

211 Main Street — Phone 55 — Bridgeport, Ohio
Betétje $5,000 erejéig biztositva van

ST. CLAIRSVILLE, OHIO

Háboruból visszatérteknek kölcsönöket kieszközlünk.

Mindig értékeltük a környék magyarságának pártfogását.

ÜZLETÜNKBEN BÁRMELY ÉPITKEZÉSI ANYAGOT BESZEREZHET!

THE COMMUNITY LUMBER CO.

QUALITY BUILDING MATERIAL
St. Clairsville, Ohio Telefon 215

A hires MONAD festékárut nálunk kaphatja! THOR mosógépek, mindenféle vasáruk. Farmjához szükséges szántógép, eke, stb., javitás.
Köszönjük pártfogását!

Armstrong Hardware Co.

Tel: 140 St. Clairsville, Ohio

CUMBERLAND, KY.

HA JÓT AKAR VÁSÁROLNI — JÖJJÖN HOZZÁNK!

Minden tekintetben meg lesz elégedve. A "Magyar Bányászlap" utján küldjük üdvözletünket sok-sok magyar barátunknak

DOBOS GROCERY

HUS — GYÜMÖLCS — FŐZELÉK
Phone No. 14 Cumberland, Ky.

Gyomorfájástól szenvedők

megszabadulhatnak fájdalmaiktól. Meg győződhetnek erről, ha rendelnek egy próba adag BIS-RHEW orvosságot. Ajánlják gyomorégés, gyomorsav és gáz ellen, valamint más okokból eredő gyomorfájások esetén is.
Az Egyesült Államok területére bárhová szállitunk postán is. Küldjön be 1 dollárt és a postaszállitás költségét.

COOK'S DRUG STORE

PRESCRIPTION DRUGGISTS
Troy Cook, tul. Cumberland, Ky.
Phone 49-J

ÉRTÉKELJÜK a környék magyarságának bizalmát

The Guaranty Deposit Bank

A Federal Deposit Insurance Corp. tagja
CUMBERLAND, KY. -:- TELEFON: 60
INGATLAN ÉS SZEMÉLYI KÖLCSÖNÖK KEVÉS KAMATRA
CUMBERLAND, KY. Telefon: 60
Alaptőke és tartalék $50,000.00 Vagyon $1,000,000

MAGYARUL BESZÉLÜNK

50%-ot spórol meg, ha nálunk vesz és ad el. Jó állapotban levő ruháért, régi mosógépért stb., jó árat fizetünk.

SANCHEZ TRADING POST

VESZÜNK — ELADUNK — BECSERÉLÜNK
Rádiók, Fegyverek, Mosógépek, Varrógépek, Jégszekrények, Ruhák, Felöltök stb., stb.
BOX P. CUMBERLAND, KY.

LAKÁSÁT TELJESEN BERENDEZZÜK!

Tartós, szép, jutányos áru butorokkal meg lesz elégedve. A UNIVERSAL mosógépek, — RCA rádiók, — KOOLORATOR villanyhütőgépek képviselete!

BLEVINS FURNITURE CO.

QUALITY FURNITURE AT POPULAR PRICES
Telefon: 42 CUMBERLAND, KY.

MEGÖLTE A LEJÁRÓKŐ

Loyalhanna, Pa. — Pásztor András öreg bajtársunkra január 5-én, szombaton délután 1 óra 30 perckor a Brenizer bányában munkája közben nagy kőtömb szakadt, mely kioltotta életét.

Pásztor testvér 1885 december 13-án született Magyarországon, Zemplén megyében. 44 évvel ezelőtt jött az Egyesült Államokba és abból 35 évet Loyalhannan élt.

Pásztor testvér nagyon szép nagy családot nevelt. Siratják özvegye: Zsuzsanna, gyermekei: Mrs. Mary Krinock, Mrs. Helen Burke, Mrs. Catherina Decker, Mrs. Anna Faleski, Mrs. Eugene Hall, Mrs. Theresa Faleski, Lillian, Pfc. Edward, aki Olaszországban van és Albert, aki a merchant marineben szolgál, vejei, 15 unoka 2 dédunoka, négy testvére, József és Henry, Cleveland, O.-ban, Pál és György az óhazában.

Temetése nagy részvét mellett 9-én, házasságának épen 40-ik évfordulóján ment végbe a bradenville St. Rosa római katolikus templomban tartott engesztelő szentmise és szertartás után a St. Rosa temetőben igen nagy részvét mellett, megjelentek azon a család tagjain kivül rokonok és sok jó rát is.

—V—

BÁNYAVIDÉKI EGYHÁZAK

Közli: **Melegh Gyula**, lelkész.

Egyházi gyüjtés

A hazai nyomor enyhitését célzó egyházi fölhivás mindegyik gyülekezetünkben szép visszhangra talált. Népünk nem zárkózott el az általános gyüjtéstől sem, de amellett és azon felül minden elismerésre méltó áldozatkészséggel vette ki részét az egyházi gyüjtésből is.

UNIONTOWNI egyházunk vezet a három gyülekezet között, ahonnan a nemes célra $449.56 ment be az egyházkerületi pénztárba. Ez az összeg éppen háromszorosa az egyházhoz füzött várakozásnak. Köszönet érte első sorban a Nőegyletnek, amely testület a kitüzött célra közvacsorát rendezett $238.56 tiszta maradványnyal. Ebben benne van a Balázsi William által készitett pompás torta kisorsolása (27.15) amely ajándék annál kedvesebb volt, mert Balázsi testvérünk maga is veterán, tábori szakács s igy mindenki kiváncsi volt, hogy hogyan is éltek fiaink a távoli szigettengereken? . . . Általános volt a vélemény, hogy nem élhettek rosszul. Hayto Andrásné tortája $4.96-t hozott be. Magánadakozások a következők: $25-t adott Deli Sándor, $20-t Elek István, $10—$10-t: Bartha Gyula, Szücs Gergely, Zsiró Sándor, Tóth Ferenc, Orbán Géza, Klaczik György, Yesso János, Varga Lajos, Balázsi Lajos, Balázsi Bertalan, Hayton András, Németh József, Pozsga Józsefné, $5—$5-t: Visnyai István, Gyöngyösi Józsefné. Még vannak befizetetlen megajánlások, gyüjtési tervek, amelyek az eddigi összeget még lényegesen fogják emelni.

MORGANTOWNBÓL $315-t küldtünk be, ami szintén jóval több, mint kétszerese a hozzánk füzött várakozásnak. Ehhez az összeghez hozzájárultak: az Egyház és a Nőegylet $50—$50-ral, Melegh Gyula, Kish András, Molnár Géza, Zeffer Sándor, Csernok Miklós, Orosz András, László Ferenc, a Ref. Egyesület 153. osztálya $25—$25-ral, Baczuk Istvánné, Kish István $5—$5-ral, Szakó János $3-ral, Takács József, Enyedi Károlyné $2—$2-ral. A beküldött összeget itt sem tekinthetjük véglegesnek. Itt is vannak még be nem fizetett megajánlások, adományboritékaink is ott vannak mindenkinél: ezen a helyen is kérjük, hogy használják föl azokat mennél áldozatkészebb szivvel.

LOGANBÓL $50-t küldött be egyházunk pénztárnoka. Sajnos, névszerinti kimutatást itt nem adhatunk, mert ezt az összeget a parányi gyülekezet csak hirtelen, anélkül adta össze, hogy azt névszerint is följegyezhettük volna. Nem is éri el a hozzánk füzött várakozást. De bizonyos, hogy a megajánlások befizetésével Loganban is meghaladjuk azt. Legyen köszönet mindenütt az adakozásért.

Itt jegyezzük fel, hogy logani egyházunkban a legközelebbi istentiszteletet jan. 20-án, vasárnap délután fél 3 órakor tartjuk a Presbyterian Church templomban.

—V—

CRESCENT—MARTINS FERRY, OHIO REF. EGYHÁZ

Dr. **Várady Arthur** lelkész.

KARÁCSONYUNK a rossz időjárás miatt nem volt olyan szép, mint azt vártuk. Mindösszesze 168-an vettek Urvacsorát, ami kicsiny szám ilyen alkalommal. Azonban másküléönben programunkat teljes mértékben lefolytattuk, ha kevesebben is voltunk.

ISTENTISZTELETEINK lesznek: Január 20-án délelőtt fél 11-kor Crescenten. Január 27-én délelőtt fél 12-kor Weirtonban; délután fél 3-kor Steubenvillen. Karácsonykor velünk voltak katonafiaink közül a hazakerültek közül: Turós István, Turós Béla, Tóth Pista, Takács Pista, Magyar Ferenc, Magyar Józsi, Pozsgai Ernő, Kosh Károly, ifj. Jakab Lajos, a még szolgálatban levők közül: Horváth Béla, ifj. Gergye Mihály és ifj. Nagy Pali. A hazakerülteket Isten hozta, a még szolgálatban levőket Isten vezérelje.

ÉVI GYÜLÉSÜNKET Ujév napján tartottuk, amikor is lelkész, gondnok és pénztárnok tettek jelentést az egyház helyzetéről és haladásáról. Volt egyházunkban az elmult év folyamán keresztelés 4, esketés 3, temetés 12, konfirmáció 5. Lelkész 104 istentiszteletben hirdette az igét, közel 4500 léleknek. Urvacsorával élt az év folyamán 751 lélek. Beteglátogatás volt kórházban 40, háznál 45. Lelkészlátogatások száma 426. Társasösszejövetelünk volt 5. Évi tiszta bevételünk volt $2371, kiadásunk $2205, tiszta maradvány $166. Jótékonyságra adtunk 498 dollárt, mely legnagyobb egyházunk 41 éves történetében. Hátralékos testvéreinket pedig kérjük, keresztyéni becsülettel adják meg Istennek, ami Istené és egyházunknak, ami egyházunké. Isten megfizet cselekedeteink szerint s amit dicsőségére adunk, sokszorosan adja vissza.

A volt Dillonvale, O.-i egyház anyakönyvei egyházunk kezelésében vannak és igy minden megkeresés, keresztlevél vagy más anyakönyvi kivonat ügyében lelkészhez intézendő, kinek cime: Rev. A. Varady, 601 N. Sixth Street, Martins Ferry, Ohio.

—V—

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 25-IK FIÓKJA TAGJAINAK SZIVES FIGYELMÉBE.

Felkérem a fiókhoz tartozó összes tagtársakat, hogy január 20-án vasárnap délután tartandó gyülésünkön lehetőleg teljes számmal legyenek szivesek megjelenni.

UGYANCSAK KÉREM A VOLT 198-IK FIÓK TAGJAIT AKIK MÁR A MI FIÓKUNKHOZ TARTOZNAK, HOGY SZINTÉN LEGYENEK SZIVESEK TELJES SZÁMMAL MEGJELENNI.

Ezen a gyülésen választjuk meg 1946 évre a fiók uj tisztikarát, jöjjenek hát el erre a gyülésre.

Arról is tudatom a vidék magyarságát, hogy az Amerikai Segély Akció ruha gyüjtési akciójából mi is kivesszük részünket és mi is gyüjtünk hazai testvéreink számára viselt ruhákat. Arra kérek mindenkit, hogy akiknek van jó karban levő viselt ruhájuk, legyenek szivesek azt hozzám vagy Bernáth Jánoshoz (cime Box 72, Scarbro, W. Va.) juttatni január 25-ig, hogy a begyüjtött holmit továbbithassuk New Yorkba.

Boldog uj évet kivánok a vidék magyarságának.

SZÜCH IMRE,
ügykezelő.

—V—

HÁZASSÁG

Berea, Ohio. — Hoffman Ferenc és neje fia István, aki nemrégen jött haza a szolgálatból Németországból, feleségül vette özvegy Király Jánosné clevelandi lakos leányát Győry Mariskát.

Özv. Király Jánosné fia Béla, aki szintén nemrégen jött haza szolgálatból, meg eljegyezte Hoffman Ferenc és neje leányát Mariskát.

A Hoffman családot e lap olvasói közül sokan ismerik, mielőtt Bereaba költöztek hosszu ideig a bányavidéken élték.

MARTINS FERRY, OHIO

HA JÓL AKARJA MAGÁT ÉREZNI, nézzen be hozzánk

DUTCH HENRY'S

RESTAURANT & UNION BAR
Záróra délután 6 órakor
"ALL LEGAL DRINKS SERVED"
418 Hanover St. - Phone 584
Martins Ferry, Ohio
ART. LYNSKEY, tulajdonos
A normális viszonyok visszatértével mindent elkövetünk, hogy jól érezze magát nálunk

PÉNZT SPÓROL HA NÁLUNK VÁSÁROL!

RUDNER'S

"Everything For Tthe Home"
Csupa erős, szép, tartós butort árulunk. Nézzen be hozzánk!
$1.00-ért $300.00-ig bebiztositjuk butorvételét tüz ellen!
Telefon: 363 Martins Ferry HANOVER AND 4th ST.

MINDÉG MÁSOKNAK A SZOLGÁLATÁBAN VAGYUNK!
ÜDVÖZLET magyar barátainknak!

HESLOP FUNERAL HOME

R. G. HESLOP AND SONS
Telefon: 900
Martins Ferry, Ohio

Bármily épitkezési anyagot kaphat nálunk!

SCOTT LUMBER CO.

BRIDGEPORT, O. 253 Lincoln Ave Telefon 25
MARTINS FERRY, O. 404 N. Zane Hgwy Telefon 786
TELEPEINK OHIOBAN: Bridgeport, Martins Ferry, Dillonvale, Steubenville, Wellsville, Woodsfield. W. VA.-BAN: Wheeling, Elm Grove, Warwood, Follansbee, Hollidays Cove

NÁLUNK MAGYARUL BESZÉLHET
Gyönyörü esküvőt csokrok, temetési koszorúk
VIRÁG BÁRMELY ALKALOMRA

Albert Kehrer & Sons

Stop 39 Zane Highway Tel. 661
Martins Ferry, Ohio

43 ÉVE szolgáljuk a környéket! Üdvözlet sok magyar üzletfeleinknek!

The Citizen Savings Bank of Martins Ferry, Ohio

Member Federal Deposit Ins. Corp.
Ha uj Savings Account-ot nyit, kérje BARRELL bankunkat. Könnyen spórolhat igy!

Szebbnél-szebb AJÁNDÉKTÁRGYAK! Órák, ékszerek, gyürük, nyakláncok, stb. Készpénz vagy hitel.

BOBES JEWELERS

Lakás tel: 636 10 South 4th St.
Martins Ferry, Ohio

Gyászjelentés

Alulirottak fájdalomtól megtört szivvel, de Isten változhatatlan akaratában megnyugodva jelentik, hogy az áldottan jó feleség, páratlan édesanya, anyós és nagymama, a Zemplén megye Hegyo községben született

PÓCSIK JÁNOSNÉ

szül. FRANKO JULIANNA

életének 56-ik évében, 39 évi boldog házasság után, három évi kinos betegség után december 22-én este 7 óra 50 perckor szerető férje karjaiban, gyermekei jelenlétében, örök álomra hunyta le jóságos szemeit. A megboldogult életének megmentése érdekében minden emberileg megtehetőt megtettünk, végül azonban mégis győzedelmeskedett a Halál.

A megboldogult drága holttestét a herrini Starm-féle temetkezési vállalat kápolnájában ravataloztuk fel, ahonnan december 24-én visszahoztuk a gyászházba és temetése december 25-én délután 2 órakor onnan ment végbe, aztán a methodista templomban végeztek szertartást.

Colp, Ill., 1946 január 15.

PÓCSIK JÁNOS ÉS GYÁSZOLÓ CSALÁDJA

Siratják: vigasztalhatatlan férje, gyermekei: Stoffelné Alice és férje, Ferenc és felesége, Károly és felesége, Zoltán és felesége és unokái: Pócsik Edgar, Károly és Zoletta, valamint rokonok és nagyszámu jóbarát.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás szivvel mondunk köszönetet összes rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, a Verhovay Segély Egylet 340-ik fiókja tagjainak, akik a felejthetetlen emlékü feleségem, drága jó édesanyánk, anyósunk és nagyanyánk december 25-én végbement temetésén résztvettek, nagy bánatunkban osztozva részvétüknek kifejezést adtak és bennünket mérhetetlen fájdalmunkban vigasztalni próbáltak.

Fogadják hálás köszönetünket az automobil tulajdonosok, akik gépüket rendelkezésünkre bocsájtották, akik virágot küldtek a megboldogult koporsójára és akik mint halottvivők szerepeltek.

Megkülönböztetett köszönet illeti Rev. Glen Hoghot a megható, mindenkit sirásra késztető bucsupredikációjáért, valamint a gyászénekeket előadó női énekkarnak és Mr. Albert Starm temetésrendezőnek a mintaszerü kiszolgálásért. Köszönjük az 52 leánynak, akik a virágokat vitték ugy a kocsira, mint a templomba és a temetőbe, a fáradságot.

Mindenkinek hálásan köszönjük a nagy csapás alkalmával velünk szemben tanusitott jóságot, barátságot, a jó Isten fizesse azt meg mindenkinek.

PÓCSIK JÁNOS ÉS CSALÁDJA

Elköltöztél kedves halott,
Csendes a sir, nyughatol ott.
Lelked Égbe vitte az Ur
Jóságodnak jutalmául.
Bus könnyeink hullnak Reád,
Szép korodban hervadt virág.
Elmulásod érzetébe
Kisérünk sirod ölébe.
Isten veled, Isten veled
Jó feleség, drága édesanya.